

POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
W WOŁOWIE

ul. Tadeusza Kościuszki 27, 56-100 Wołów
tel. (71) 389 21 00 e-mail : wpodn@wolowpce.pl www.wolowpce.pl

Biuletyn Informacyjny

Nr 68

Czerwiec 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Od redakcji.....	3
2. Informacje o nas.....	4
3. Aktualności.....	5
4. Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli	63
5. Sprawozdanie z działalności szkoleniowej PCEiPPP.....	67
6. Publikacje nauczycieli.....	73
7. Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie.....	100

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Oddajemy do Państwa rąk 68 numer „Biuletynu Informacyjnego” Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Wołowie.

W tym numerze znajdziecie Państwo informacje podsumowujące pracę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w miesiącach kwiecień - czerwiec 2025r.

Zachęcamy nauczycieli do publikowania na naszych łamach własnych opinii i scenariuszy zajęć.

***Z okazji zakończenia roku szkolnego 2024/2025 składamy
Wszystkim Dyrektorom, Nauczycielom i Pracownikom Oświaty
szkół i placówek oświatowych powiatu wołowskiego
serdeczne podziękowania za całoroczną współpracę
z Powiatowym Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie.
Wszystkim Państwu życzymy spełnienia planów oraz udanego wypoczynku,
tak bardzo zasłużonego po trudach intensywnej pracy.***

***Krystyna Adaśko
Dyrektor PCE i PPP
w Wołowie***

INFORMACJE O NAS

***Powiatowe Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej
ul. T. Kościuszki 27, 56-100 Wołów
tel. (71) 389-21-00 e-mail: wpodn@wolowpce.pl
strona internetowa: www.wolowpce.pl***

Dyrektor PCE i PPP

mgr Krystyna Adaśko

Sekretariat

Czynny od poniedziałku do piątku 7³⁰ – 15³⁰

Biblioteka Pedagogiczna / wypożyczalnia i czytelnia /

Czynna:

poniedziałek -	11⁰⁰ - 18⁰⁰
wtorek -	11⁰⁰ - 18⁰⁰
środa -	11⁰⁰ - 18⁰⁰
czwartek -	11⁰⁰ - 18⁰⁰
piątek -	11⁰⁰ - 18⁰⁰
sobota -	9⁰⁰ - 13⁰⁰

tel. (71) 389-14-07 e-mail: wolow@wolow.dbp.wroc.pl

Biuletyn redaguje

Zespół

AKTUALNOŚCI

INTEGRACYJNE ZAJĘCIA OTWARTE Dzień Akceptacji Autyzmu - KAŻDY JEST INNY!

03 kwietnia 2025 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego odbyły się otwarte zajęcia integracyjne, z uczestnictwem uczniów z Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie oraz uczniów klasy VI i VII ze Szkoły Podstawowej w Starym Wołowie. Zostało ono zorganizowane we współpracy doradcy metodycznego nauczania języka polskiego- Danutę Haller z Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie.

Był to radosny czas integracji całej społeczności szkolnej, która tego dnia spędzała czas na trawie, bawiąc się, rozmawiając, bo motto tego spotkania zostało namalowane farbami na stretchu i brzmiało: WIEM, ROZUMIEM, POMAGAM. KAŻDY JEST INNY! Podczas zajęć dzieci w zróżnicowanych grupach uczestniczyły w zajęciach ruchowych. Pokonywały tor przeszkód i hasały na dmuchańcu, który wszystkim sprawił niezmierną radość, nawet starszakom. Dmuchaniec udostępnił nam dziś w gratisie państwo Danuta i Jerzy Skiba, za co wszyscy jesteśmy im bardzo wdzięczni. Wśród uczestników byli tacy, którzy grali też w gry planszowe. Każdy z nas jest inny i lubi coś innego. Właśnie po to jest taki dzień, byśmy uczyli się siebie rozumieć. Z wielką radością uczniowie przystąpili do sadzenia niebieskich bratków w niebieskich skrzynkach. Pomoc swą zaoferowali im uczniowie klas VI i VI. Kolejną atrakcją dnia było samodzielne wykonanie pracy plastycznej- malowanie kamieni na niebiesko i układane z nich na trawie słowa AUTYZM.

Zajęcia w grupie klas VI-VII i uczniów z Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie prowadziły panie: N. Gałęcka, A. Kopcza, D. Haller. Uczestniczyło w nich 55 osób.

Spotkanie rozpoczęliśmy od wspólnego zajadania się przepyszny niebieskim tortem, który ufundowała jedna z mam, a zakończyliśmy wspólnym ogniskiem integracyjnym i pieczeniem kiełbasek. Radość, radość i jeszcze raz RADOŚĆ

W tym dniu wszyscy uczestnicy byli ubrani na niebiesko.

Doradca oraz dyrektor szkoły dziękują wszystkim za wspólny czas i świetną zabawę. Wielkie ukłony kierujemy do dzisiejszych sponsorów.

doradca metodyczny: Danuta Haller

prowadzące zajęcia: Anna Kopcza i Natalia Gałęcka

Posadziliśmy kwiatki i pomalowaliśmy kamienie na niebiesko- uczniowie z Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie

Posadziliśmy kwiatki! uczniowie z Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie

Integracja dzieci i uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Wspólne zabawy ruchowe, sadzenie kwiatków, malowanie kamieni, słodki poczęstunek i ognisko.

Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Powiatu Wołowskiego

W dniu trzeciego kwietnia 2025 odbyła się kolejna, wspólna sieć nauczycieli powiatu wołowskiego. Tym razem spotkaliśmy się w Muzeum Regionalnym w Środzie Śląskie.

Uczestnicy mogli oglądać zbiory Muzeum a w szczególności skarb średzki oraz zapoznali się z niezwykle bogatą ofertą zajęć/warsztatów przygotowanych przez pracowników Muzeum. Nauczyciele mogą skorzystać m.in. z takich zajęć jak: historia czasu, ginące zawody, gry i zabawy przez wieki, Motanki – tajemnicze lalki. Muzeum Regionalne organizuje również liczne lekcje czasowe związane m.in. z tradycjami i zwyczajami wielkanocnymi, bożonarodzeniowymi. Szczegóły oferty Muzeum dostępne są na stronie: <https://powiat-sredzki.pl/mr/>

Anna Wróbel - doradca metodyczny w zakresie wiedzy o społeczeństwie

WYNIKI KONKURSU: FIZYKA W KADRACH

Od stycznia do marca 2025 r. można było nadsyłać prace konkursowe w formie fotografii na których uczestnicy konkursu mieli uchwycić zjawiska fizyczne. Zadaniem uczniów było również zatytułowanie zdjęcia uchwyconym przez siebie zjawiskiem fizycznym.

Konkurs odbywał się w trzech kategoriach wiekowych: klasy IV-VI, klasy VII-VIII i szkoły ponadpodstawowe.

W konkursie wzięło udział w sumie 65 uczestników z 9 szkół: Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie Szkoła Podstawowa nr 5 w Brzegu Dolnym Szkoła Podstawowa w Krzelowie Szkoła Podstawowa w Krzydlinie Wielkiej Liceum Ogólnokształcące w Wołowie Zespół Szkół Specjalnych w Lubiążu, Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym Technikum w CKZiU Wołowie .

WYNIKI:

LAUREACI W KATEGORII: KLASY IV-VI:

1. **miejsce: Maja Merghelegin**, Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie
2. **miejsce: Michał Rusek**, Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie
3. **miejsce: Natalia Piwowar**, Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie

LAUREACI W KATEGORII: KLASY VII – VIII:

1. **miejsce: Jakub Kolis**, Szkoła Podstawowa nr 5 w Brzegu Dolnym
2. **miejsce: Kinga Walska**, Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie
3. **miejsce: Nina Kondryc**, Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie

LAUREACI W KATEGORII: SZKOŁY PONADPODSTAWOWE:

1. **miejsce: Emilia Przybytek**, Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym
2. **miejsce: Julia Bukowska**, Technikum w CKZiU w Wołowie
3. **miejsce: Roksana Zawisza**, Zespół Szkół Specjalnych w Lubiążu

Skład komisji: Katarzyna Paszkowska (przewodniczący)

Ewa Nowak, Radosław Sroka

Gratuluje zwycięzcom, wszystkim uczestnikom dziękuję za udział, a nauczycielom -opiekunom składam szczególne podziękowania za współpracę i zaangażowanie w przygotowanie uczniów.

Katarzyna Paszkowska – doradca metodyczny nauczania fizyki i informatyki w PODN Wołów

Stefan Żeromski

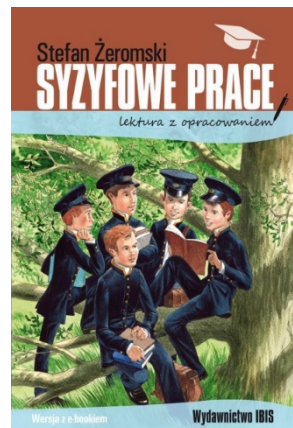
Stefan Żeromski (pseud. Maurycy Zych) urodził się w 1864 roku. Był to rok upadku powstania styczniowego. Ten zryw niepodległościowy będzie niezwykle istotny dla późniejszej twórczości pisarza. W wielu utworach pisarz wraca do wydarzeń rozgrywających się w latach 1863 i 1864, opisując przede wszystkim cierpienia powstańców, którymi przyłącili pragnienie odzyskania wolności.

W wieku 10 lat Żeromski wstępuje do męskiego gimnazjum w Kielcach.

W tym czasie traci oboje rodziców i musi sam martwić się o swoje utrzymanie. Próbuje zarabiać udzielając korepetycji, jednak niezbyt długo udaje mu się dzielić czas pomiędzy pracę i obowiązki szkolne. Przerywa naukę przed uzyskaniem matury i w roku 1886 przenosi się do Warszawy, gdzie wstępuje do Instytutu Weterynarii. Z tej szkoły również musi zrezygnować z powodu kłopotów finansowych.

By zapewnić sobie byt, podejmuje się pracy guwernera w domach szlacheckich. Tak trafia do Nałęczowa, w którym poznaje Oktawię Rodkiewiczową, poślubioną przez niego w 1892 roku. Nie czuje się jednak najlepiej z powodu ciągle odnawiającej się gruźlicy, która objawiła się jeszcze w latach szkolnych. Postanawia zmienić klimat i wyjeżdża razem z żoną do Szwajcarii. Tam uzyskuje posadę bibliotekarza w Polskim Muzeum Narodowym w Rapperswilu.

Osiąga pewną stabilizację finansową i zaczyna coraz więcej czasu poświęcać pisaniu („Doktor Piotr”, „Siłaczka”, „Szyfowe prace”). W Szwajcarii nawiązuje kontakt z emigracją, zwłaszcza z socjalistami. Poznaje Bolesława Limanowskiego, Edwarda Abramowskiego, Juliana Marchlewskiego i Gabriela Narutowicza. Od 1897 roku przybywa z powrotem w kraju i pracuje znowu jako bibliotekarz, tym razem w Ordynacji Zamoyskich w Warszawie. W 1903 roku publikuje powieść „Popioły”, która odnosi spory sukces, a uzyskane dzięki temu dochody pozwalają Żeromskiemu zrezygnować z pracy zarobkowej.

Od 1904 roku poświęca się już całkowicie pisaniu. Zarobione na publikacjach pieniądze może przeznaczyć na podróże. Często odwiedza Zakopane, w którym z biegiem czasu zyskuje coraz większy szacunek i poważanie, podróżuje po Włoszech, przez trzy lata mieszka w Paryżu. W 1913 roku rozstaje się z pierwszą żoną i zamieszkuje z Anną Zawadzką.

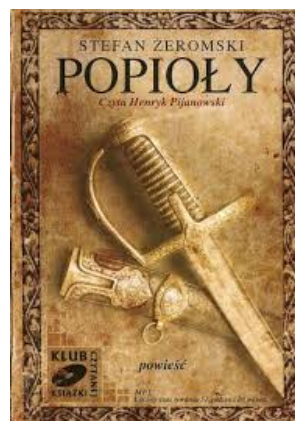
Po wybuchu I wojny światowej pragnie przyłączyć się do legionów Piłsudskiego, jednak nie udaje mu się zrealizować tego zamiaru. Coraz częściej zajmuje się współtworzeniem licznych inicjatyw społecznych i kulturalnych: agituje na rzecz przyłączenia Warmii i Mazur do Polski, współtworzy Towarzystwo Przyjaciół Pomorza, Straż Piśmiennictwa Polskiego, Związek Zawodowy Literatów Polskich, polski oddział PEN-Clubu.

Jego utwory cieszą się coraz większą popularnością, co umożliwia mu ubieganie się o literacką Nagrodę Nobla, niestety bez rezultatu. Powodem niepowodzenia były kwestie polityczne: Niemcy wywierały presję na członków Akademii Noblowskiej, by nagroda nie została przyznana Żeromskiemu. Pisarz naraził się zbiorem utworów zatytułowanych „Wiatr od morza”, przedstawiającym historię polskiego wybrzeża w sposób, który nie spodobał się stronie niemieckiej.

Pod koniec życia Żeromski przeniósł się do mieszkania znajdującego się w obrębie murów Zamku Królewskiego w Warszawie. Zmarł w 1925 roku, a jego pogrzeb przemienił się w wielką manifestację patriotyczną.

Najstynniejsze powieści Żeromskiego to: „Siłaczka”(1895), "Syzyfowe prace" (1897), "Ludzie bezdomni" (1899), "Popioły" (1904), „Wierna rzeka”(1912), "Przedwiośnie" (1924) i in., także liczne opowiadania i nowele.

Wyniki Powiatowego Konkursu Literacko-Plastycznego organizowanego przez Bibliotekę Pedagogiczną w Wołowie „Stefan Żeromski – życie i twórczość zawarte w lapbooku”.

KATEGORIA – SZKOŁY PODSTAWOWE –

1. **1 miejsce** –Adrianna Czyżowicz – Szkoła Podstawowa w Warzęgowie
2. **2 miejsce** –Julia Janusz– Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie
3. **3 miejsce** –Wojciech Wierziński – Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie

KATEGORIA – SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- **1 miejsce** –Weronika Kolar – Liceum Ogólnokształcące w Brzegu Dolnym

Dziękujemy wszystkim za udział w konkursie, laureatom gratulujemy. Nagrody i dyplomy zostaną wręczone w czerwcu na Gali Laureata 2025.

SZKOLENIOWA RADA PEDAGOGICZNA

10 kwietnia 2025 r. w Szkole Podstawowej im. Świętego Mikołaja z Miry w Krzelowie odbyła się szkoleniowa rada pedagogiczna na temat ***Zadbajmy o dobrostan ucznia i nauczyciela. Metody dbania o dobrostan psychiczny w środowisku szkolnym.***

Pan dyrektor Robert Brojek wraz z doradcą przywitali wszystkich i życzyli, aby podczas tej rady każdy nauczyciel znalazł sposób na to, by nigdy nie zatracić swego dobrostanu.

Rada pedagogiczna została poprowadzona przez panią Danutę Haller – doradcę metodycznego nauczania języka polskiego w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie oraz panią Annę Król-nauczyciela języka polskiego, w Szkole Podstawowej w Krzelowie.

Mottem spotkania było zdanie: ***Tylko spokojni i wyregulowani nauczyciele mogą zmieniać świat.***

Podczas szkolenia omówione zostały następujące zagadnienia:

1. Cebulowa teoria szczęścia, stworzona przez polskiego badacza prof. Janusza Czapieńskiego.
2. Cztery obszary decydujące o poziomie dobrostanu szkoły.
3. Człowiek, relacje i emocje- klucz do osiągnięcia dobrostanu.
4. Szkoła jako *wioska edukacyjna*.
5. Metody dbania o dobrostan uczniów- jak budować lepsze relacje.
6. Dobrostan nauczyciela warunkiem osiągnięcia dobrostanu ucznia.

Podczas spotkania prowadzące zaprezentowały nauczycielom ciekawe ćwiczenia, które można wykonać z uczniami, by zbudować, poprawić relacje w grupie klasowej. Pomagają one nauczycielowi we wspieraniu dobrostanu uczniów.

Każdy z nauczycieli ma wpływ na swoją lekcję: począwszy od świadomego wyboru tematu do realizacji, zbudowania celu edukacyjnego i wskazania kryteriów sukcesu, poprzez jej mądrą i efektywną organizację, po dobór adekwatnych do tematu i grupy metod i narzędzi. Na budowanie dobrej atmosfery, poznawanie młodych ludzi, budowanie wraz z nimi dobrych relacji, używanie języka szacunku i życzliwości również ma się wpływ. Podobnie jak na wzmacnianie kompetencji kluczowych, ponadprogramowych przecież, a istotnych w przyszłości – w tym na przykład na stymulowanie twórczej postawy człowieka warunkującej satysfakcjonujące życie.

W szkoleniu wzięło udział 18 nauczycieli.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas, przyjazną atmosferę i możliwość wymiany doświadczeń.

doradca metodyczny Danuta Haller

Foto galeria:

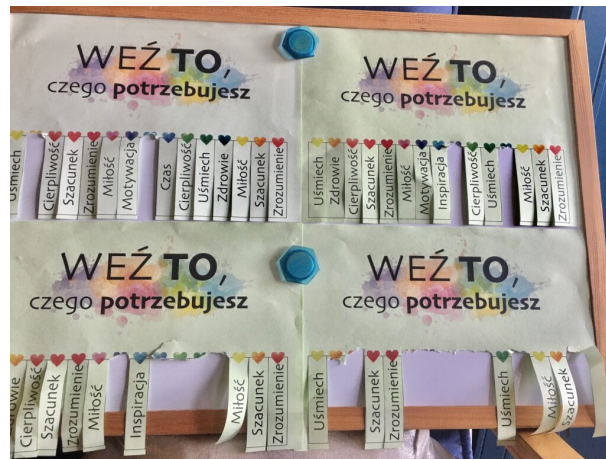
„Weź to, czego potrzebujesz”- przykład powitania uczestników spotkania- budowanie relacji

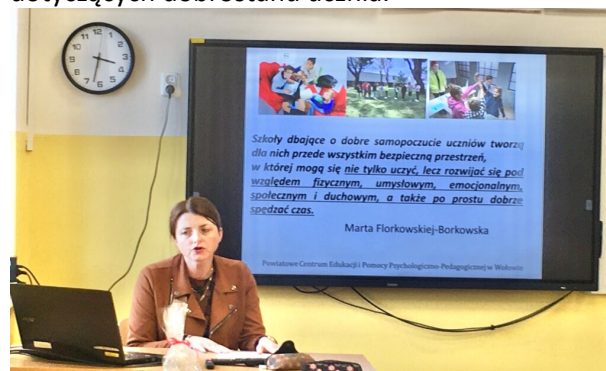
Przywitanie uczestników zabawą na budowanie relacji „Weź to, czego potrzebujesz”.

Podczas szkolenia.

Podczas szkolenia, prezentowanie treści dotyczących dobrostanu ucznia.

Podczas szkolenia, prezentowanie treści dotyczących dobrostanu ucznia.

Podczas szkolenia- ewaluacja.

INTEGRACYJNE ZAJĘCIA OTWARTE: Zrobić coś z niczego – to dopiero sztuka! Artyści są wśród nas.

10 kwietnia 2025 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie odbyły się otwarte warsztaty integracyjne uczniów klasy IV z Szkoły Podstawowej w Starym Wołowie. z uczniami klasy IV b z Zespołu Szkół Społecznych w Wołowie.

Uczniowie podczas warsztatów starali się kreatywnie przerabiać śmieci, bez skomplikowanych sposobów, tylko z głową pełną pomysłów. Wybrali zatem coraz bardziej popularny **upcykling**. **Jest to inna forma recyklingu, w której wykorzystuje się odpady do stworzenia czegoś nowego, o wyższej wartości niż pierwotny materiał.** Kluczem do upcyklingu jest wyobraźnia, nieco inspiracji, zamiłowanie do rękodzieła oraz dobre chęci. Podobnie jak malarstwo czy rzeźbiarstwo jest to sposób wyrażenia siebie, forma sztuki, tyle że **sztuki śmiecia tzw. Thrash Art'u.**

Podczas tych zajęć uczniowie wykorzystali odpady do wykonywanych przez siebie: doniczek, wazoników oraz pojemników na przybory szkolne. Został pobudzony ich zmysł dotyku oraz usprawnili swoją orientację przestrzenną.

Uczyli się również wyrażać swoje uczucia i wspierać się podczas ćwiczeń, gdyż celem była integracja uczniów klas IV-tych z dwóch placówek.

Takie spotkanie to świetny sposób na rozwijanie zdolności artystycznych dzieci, kształtowanie ich umiejętności obserwowania świata oraz wyrażania emocji.

Zajęcia prowadziły pani M. Drzazga oraz D. Haller. Przygotowano je we współpracy szkoły z PCE i PPP w Wołowie, z doradcą metodycznym Danutą Haller.

W spotkaniu wzięło udział 30 osób.

Doradca oraz dyrektor szkoły dziękują wszystkim za wspólny czas i świetną zabawę.

doradca metodyczny: Danuta Haller

Foto galeria:

Kubki z odpadów wykonane przez uczestników warsztatów.

Warsztaty integracyjne – grupa uczniów klas IV.

FINAŁ Mistrzowie Lektur Szkolnych – edycja IV 2024/2025

Dnia 09.04.2025 r. odbył się finał Powiatowego Konkursu Czytelniczego *Mistrzowie Lektur Szkolnych* – edycja IV 2024/2025. Miejscem zdarzenia była Szkoła Podstawowa w Wińsku.

Pan Dariusz Łeśko – dyrektor Szkoły Podstawowej w Wińsku oraz Danuta Haller – doradca metodyczny nauczania języka polskiego uroczyście przywitali przybyłych laureatów wraz z ich koordynatorami szkolnymi. Słowa powitania skierowała również do gości pani Katarzyna Juszcak – specjalista ds. koordynacji i organizacji szkoleń w Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie. Zaszczyciła też nas swoją obecnością pani Alicja Kosińska- Pala – kierownik Referatu Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji z Gminy Wińsko.

Było kolorowo, radośnie, głośno i twórczo! Uczniowie z 11 szkół powiatu wołowskiego zaprezentowali się w rolach literackich postaci, zaskakując kreatywnością, humorem i świetnym przygotowaniem.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom – każda prezentacja była wyjątkowa!

Dziękujemy uczniom za każdy kostium, każdą pomocną dłoń i każdą porcję cierpliwości – jesteście MISTRZAMI! Dzięki Wam dzisiejszy dzień był kolorowy, radosny i pełen pozytywnej energii. Tak właśnie wygląda szkolna magia w praktyce!

Serdecznie dziękujemy Wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tego wyjątkowego wydarzenia – zarówno na scenie, jak i za kulisami. Bez Was konkurs nie miałby takiej magii!

Szczególne podziękowania kierujemy do rodziców za zaangażowanie, kostiumy, za przepyszne ciasta i wsparcie – Wasza pomoc jest nieoceniona!

Było też pracowicie, gdyż laureaci mieli do wykonania zadania: prezentacja wybranej postaci literackiej, strój, test kwalifikacyjny z pięciu lektur obowiązkowych. Wszyscy byli w przebrani za ulubioną postać literacką. Ten element wyglądu drużyny podlegał dodatkowej punktacji.

Szkolni koordynatorzy zasiedli w komisji oceniającej.

Projekt *Mistrzowie Lektur Szkolnych* –realizowany był od października 2024 do 06 marca 2025. Koordynatorzy szkolni wyłonili najlepszych czytelników lektur i stworzyli trzyosobowe drużyny w każdym oddziale klasowym, które reprezentowały placówkę w eliminacjach powiatowych – finałowych.

Gmina Wołów w podziękowaniu za realizację projektu ufundowała dla szkolnych koordynatorów upominki – notesy, długopisy i koszulki z nadrukiem 740 LAT WOŁOWA 1285-2025.

Na dzisiejsze wydarzenie przybyło 147 laureatów z trzech gmin: Brzeg Dolny, Wińsko i Wołów oraz 19 szkolnych koordynatorów. W etapie szkolnym wzięło w tym roku szkolnym udział 563 uczniów klas IV-VIII. Dziękujemy Dyrektorom tych 11 szkół za współpracę oraz możliwość uczestnictwa tak dużej grupy nauczycieli, którzy pracowali nie tylko podczas jego realizacji, ale i w czasie jego finału w komisjach oceniających.

Komisja będzie oceniała wiedzę merytoryczną uczestników (test kwalifikacyjny,) 14.04.2025 r. podczas pracy III Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego w „Hadesie,” w Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Wołowie.

O wynikach poinformujemy wszystkich uczestników przesyłając informację do szkół oraz poprzez zamieszczone na stronie centrum www.wolowpce.pl

Link do galerii zdjęć z finału konkursu. Zapraszamy do obejrzenia.

https://drive.google.com/drive/folders/1SQSywxXMYdxJwX082oe9Mkn20T_6jqB9?usp=drive_link

Uroczyste wręczenie dyplomów i nagród odbędzie się podczas Powiatowej Gali Laureata w czerwcu 2025 roku w Brzegu Dolnym, o czym zwycięzcy zostaną poinformowani.

Serdecznie zapraszamy do zabawy przyszłym roku szkolnym!

To był dzień pełen emocji i inspiracji – prawdziwe święto książki i czytelnictwa!

mgr Danuta Haller - doradca metodyczny nauczania języka polskiego

foto galeria:

Uczestnicy konkursu finałowego Mistrzowie Lektur Szkolnych 2025

Dzieci w przebraniach za ulubioną postać literacką.

Szkolni koordynatorzy projektu Mistrzowie Lektur Szkolnych 2025.

Gospodarze miejsca finału –SP w Wińsku wraz z doradcą.

WYNIKI X POWIATOWEGO KONKURSU EKOLOGICZNEGO „KREATYWNY RECYKLING”

Konkurs ekologiczny „Kreatywny recykling” odbył się w czterech kategoriach wiekowych i trwał od 7 marca do 31 marca 2025 r. Celem konkursu jest edukacja ekologiczna, w tym propagowanie i pogłębianie wiedzy na temat ekologii i troski o środowisko naturalne, promowanie idei recyklingu jako możliwości powtórnego wykorzystania surowców wtórnych z gospodarstw domowych jako materiału artystycznego, kreowanie prawidłowych postaw proekologicznych, propagowanie ekologicznego stylu życia. Zwycięskie prace z etapu szkolnego zostały dostarczone przez szkolnych koordynatorów, a udokumentowany etap ich tworzenia w postaci prezentacji został przesłany do organizatora. Do organizatora wpłynęło 20 prac. Wszystkie prace charakteryzowały się niezwykłą kreatywnością, dokładnym przemyśleniem i właściwym doбором materiałów do tematyki pracy oraz starannością wykonania.

Komisja w składzie:

Regina Kmicińska- przewodnicząca

Katarzyna Paszkowska

Anna Kempieńska

Dagmara Głuszczyńska

Katarzyna Pułeczka

spośród nadesłanych prac wyłoniła zwycięzców w każdej kategorii wiekowej.

Wyniki konkursu przedstawiają się następująco:

Kategoria – uczniowie szkół podstawowych klas I-III

I miejsce – *Aleksandra Laskowska kl. 2 i Marta Semczyszyn kl.1*

Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Starym Wołowie

II miejsce – *Tymoteusz Lewandowski kl.1 i Gabriel Lewandowski kl.3*

Szkoła Podstawowa nr 1 im. A. Mickiewicza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Brzegu Dolnym

Kategoria – uczniowie szkół podstawowych klas IV-VI

I miejsce – *Szymon Gaj kl.6 i Bartosz Kaczmarek kl.6*

Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Krzydlinie Wielkiej

II miejsce – *Tymon Kowalik kl.5 i Patryk Wasilek kl.5*

Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Starym Wołowie

III miejsce – *Kornelia Kondryc kl. 4 i Amelia Przyjmak kl. 4*

Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Starym Wołowie

Kategoria – uczniowie szkół podstawowych klas VII-VIII

I miejsce – *Aniela Miodek kl.8 i Karol Polek kl.8*

Szkoła Podstawowa im. J. Kusocińskiego w Pogalewie Wielkim

II miejsce – *Adam Kowalczyk kl.7 i Julian Piątek kl.7*

Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Warzęgowie

III miejsce – *Maja Kozicka kl.7 i Sandra Zdanowicz kl.7*

Zespół Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym

III spotkanie w ramach Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego

14 kwietnia 2025 r. w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wołowie **odbyła się III Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego**. Nauczyciele spotkali się w Hadesie i zostali ciepło przywitani przez panią dyrektor placówki Katarzynę Łuczak oraz doradcę. To już po raz drugi wybraliśmy to magiczne miejsce na nasze wspólne dyskusje i dzielenie się doświadczeniem.

Poruszyliśmy temat, będący 3. priorytetem spośród kierunków polityki oświatowej ustalonych na rok szkolny 2024/2025, a mianowicie *Dobrostan psychiczny i jego rola we wzmacnianiu kondycji psychicznej dzieci i młodzieży. Czynniki mające wpływ na kształtowanie się zdolności empatii i wrażliwości u nauczycieli, dzieci i młodzieży.*

Następnie poloniści pracowali w komisji konkursowej Powiatowego Konkursu Czytelniczego pod nazwą **Mistrzowie Lektur Szkolnych edycja IV 2024/2025**. Do projektu trwającego od 20 października 2024 r. do 9 kwietnia 2025 r. przystąpiło w tym roku szkolnym 11 szkół podstawowych. W etapie szkolnym wzięło udział 563 uczniów, a w finale 147 laureatów szkolnych zmagają.

Sporządzono protokół z pracy komisji, który w osobnym dokumencie zostanie opublikowany na stronie Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie do wiadomości szkół, nauczycieli, uczniów i rodziców.

Swoją obecnością zaszczyliło nas 16 nauczycieli języka polskiego z powiatu wołowskiego. Wszystkim nauczycielom dziękuję za pracę w komisji oraz za przybycie na spotkanie i twórczą atmosferę, a pani dyrektor Katarzynie Łuczak za możliwość spotkania się w placówce.

Danuta Haller - doradca metodyczny
nauczania języka polskiego

Foto galeria:

Praca w komisji konkursowej Mistrzowie Lektur Szkolnych edycja IV 2024/2025.
Zadbajmy o dobrostan ucznia i nauczyciela- rozmowa i przedstawienie artykułu na ten temat.
Grupa polonistów.

WYNIKI POWIATOWEGO KONKURSU CZYTELNICZEGO

Mistrzowie Lektur Szkolnych edycja IV 2024 / 2025

Komisja w składzie:

1. Danuta Haller – przewodniczący

członkowie:

2. Anna Orłowska- Rogos

3. Monika Bocheńska

4. Joanna Wójcik

5. Renata Kawińska

6. Anna Król

7. Joanna Laskowska

8. Anna Gierko

9. Agata Bała

10. Anna Skowrońska

11. Katarzyna Więcek

12. Katarzyna Wierzińska

Finał powiatowego projektu czytelniczego *Mistrzowie Lektur Szkolnych* dla klas IV-VIII szkół podstawowych odbyła się 09 kwietnia 2025 roku. W zmaganiach wzięło udział 147 uczniów z 11 szkół podstawowych.

Projekt *Mistrzowie Lektur Szkolnych* – edycja 2024/2025 realizowany był od 20 października 2024 do 09 kwietnia 2025. Koordynatorzy szkolni wyłonili najlepszych czytelników lektur i stworzyli trzyosobowe drużyny w każdym oddziale klasowym, które reprezentowały placówkę w eliminacjach powiatowych – finałowych. W projekcie uczestniczyło 563 uczniów, spośród których do finału dopuszczono 147 laureatów z trzech gmin: Brzeg Dolny, Wińsko i Wołów.

Pracę uczniów w czterech obszarach (przebranie za ulubioną postać literacką, prezentacja postaci, test kwalifikacyjny) oceniały cztery trzyosobowe komisje, w skład których weszli szkolni koordynatorzy projektu. Komisja w powyższym składzie ustaliła 14.04.2025 r. punkty za testy kwalifikacyjne i dokonała ostatecznego punktowania drużyn. Sporządzono protokół z ustaleń komisji.

[2025-wyniki konkursu](#) **Pobierz**

Wyniki V Powiatowego Konkursu "Żyję, więc pomagam"

Organizatorem konkursu było Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie wraz z doradcą metodycznym przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa.

Cele konkursu:

- pogłębianie wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- promowanie zasad udzielania pierwszej pomocy wśród uczniów
- popularyzowanie idei niesienia pomocy drugiemu człowiekowi
- integracja dzieci szkół podstawowych
- umożliwienie uczniowi porównania wiedzy własnej z rówieśnikami i dokonania samooceny
- nagradzanie wysiłków uczniów

Konkurs zorganizowany został w dwóch etapach; szkolnym, przeprowadzonym w marcu oraz powiatowym w kwietniu w auli Liceum Ogólnokształcącym w Wołowie. Nadzorowała go komisja składająca się z doradcy metodycznego PCE i PPP oraz opiekunów uczniów podczas konkursu, powołanych przez organizatora w dniu konkursu. W konkursie udział wzięło 133 uczniów reprezentujących szkoły podstawowe i ponadpodstawowe i były to: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Brzegu Dolnym, Szkoła Podstawowa nr 5 im. Marii Skłodowskiej -Curie w Brzegu Dolnym, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika w Brzegu Dolnym, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Krzydlinie

Wielkiej, Szkoła Podstawowa w Wińsku, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie, Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Pogalewie Wielkim, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie, Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wołowie, Liceum Ogólnokształcące im. J.M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym, Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym.

Serdeczne podziękowania dla wszystkich nauczycieli – koordynatorów szkolnych za pomoc w przeprowadzeniu konkursu, dostarczeniu prac konkursowych oraz szczególne podziękowania i słowa uznania dla wszystkich uczniów za chęć sprawdzenia swojej wiedzy w zakresie pierwszej pomocy. Laureatom konkursu gratulujemy!!!

LAUREACI KONKURSU – SZKOŁY PODSTAWOWE

1. Tomasz Sroka	Szkoła Podstawowa w Wińsku
2. Michalina Chojnacka	Szkoła podstawowa im. J. Kusocińskiego w Pogalewie Wielkim
3. Aniela Miodek	Szkoła podstawowa im. J. Kusocińskiego w Pogalewie Wielkim

LAUREACI KONKURSU – SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

1. Mykola Zastavskiy	Liceum Ogólnokształcące im. J.M. Ossolińskiego
2. Anna Pokucińska	Liceum Ogólnokształcące im. J.M. Ossolińskiego
3. Martyna Malinowska	Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie

LEKCJA OTWARTA - STOP hejtowi i mowie nienawiści!

24 kwietnia 2025 r. w Szkole Podstawowej w Wińsku odbyła się lekcja otwarta w klasie VII z cyklu *Bezpieczeństwo w szkole i w sieci*. Przygotowano ją we współpracy szkoły z PCE i PPP w Wołowie, doradcami metodycznymi D. Haller i R. Kmicińską, które prowadziły zajęcia.

Podczas lekcji propagowano właściwe zachowanie się w szkolnej rzeczywistości oraz w internecie, poszanowanie godności drugiego człowieka. Uczniowie nabyli umiejętności radzenia sobie z problemem hejtu. Prowadzące pokazały dzieciom dobre strony sieci, jak również zwróciły uwagę na zagrożenia czyhające na jej użytkowników. Dla uczestniczących w spotkaniu nauczycieli celem nadrzędnym było zapoznanie z zagrożeniami związanymi z korzystaniem z sieci oraz wdrażanie do zachowywania zasad bezpieczeństwa pracy w sieci.

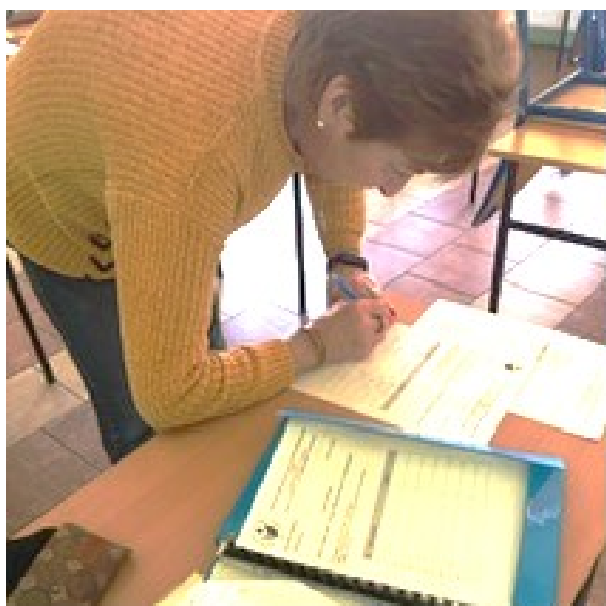
Wzbogacono warsztat nauczyciela o nowe pomysły podczas wdrażania dzieci do zachowywania zasad bezpieczeństwa. Zaznajomiono uczniów ze zjawiskiem mowy nienawiści i hejtu oraz uświadomiono emocjonalne, społeczne i prawne skutki posługiwania się językiem wrogości. Uczestników zaznajomiono ze sposobami obrony i reagowania na mowę nienawiści. Prowadzące przedstawiły dzieciom 10 zasad netykiety, które zinterpretowano z uczestnikami spotkania.

Po odbytej lekcji przeprowadzono warsztaty merytoryczne wzbogacające warsztat pracy wychowawcy *Analiza wypowiedzi pod kątem kultury języka i zabarwienia emocjonalnego. Alternatywne, twórcze i wartościowe sposoby spędzania wolnego czasu*, podczas których wraz z wychowawcą oraz nauczycielami zwrócono uwagę na aktywizowanie uczniów, samodzielność wykonywanej pracy oraz zaangażowanie. W zajęciach otwartych wzięło udział 4 nauczycieli, w warsztatach merytorycznych 5 nauczycieli.

Doradcy dziękują wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń.

doradcy metodycy metodyczni: Danutą Haller i Regina Kmicińska

Omówienie problematyki hejtu i jego negatywnych skutków. Przykłady hejtu. Zasady netykiety. Sposoby radzenia sobie z hejtem.

XIX Powiatowy Konkurs Matematyczny „Plusik” – wyniki

W 2025 roku odbyła się XIX edycja Powiatowego Konkursu Matematycznego „Plusik”, organizowanego przez Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu powiatu wołowskiego. Celem konkursu było rozwijanie zainteresowań matematycznych, motywowanie do dalszego rozwoju oraz promowanie utalentowanych uczniów. Po eliminacjach szkolnych najlepsi młodzi matematycy spotkali się na etapie powiatowym. Uczestnicy rywalizowali w trzech kategoriach wiekowych: klasy IV–VI, VII–VIII oraz klasy I szkół ponadpodstawowych. Poniżej przedstawiamy laureatów:

Klasy IV–VI szkoły podstawowej

1. miejsce – Wiktor Czech (Szkoła Podstawowa w Starym Wołowie)
2. miejsce – Magdalena Skrzypek (ZSP nr 1 w Brzegu Dolnym – SP nr 6)
3. miejsce – Witold Berestecki (Szkoła Podstawowa w Orzeszkowie)

Klasy VII–VIII szkoły podstawowej

1. miejsce – Jakub Moliński (ZSP nr 2 w Brzegu Dolnym – SP nr 1)
2. miejsce – Ignacy Maliszewski (Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie)
3. miejsce – Zuzanna Urban (Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wołowie)

Klasy I szkół ponadpodstawowych

1. miejsce – Amelia Marecka (Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące w Wołowie)
2. miejsce – Jakub Twaróg (Technikum w Zespole Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym)

Gratulujemy wszystkim laureatom i uczestnikom! Dziękujemy za zaangażowanie oraz wysoki poziom wiedzy. Już teraz zapraszamy do udziału w kolejnej edycji konkursu!

Magdalena Grzebińska - doradca metodyczny

WYNIKI POWIATOWEGO KONKURSU ORTOGRAFICZNEGO „Mały Ortografik ”

W dniu 03.04.2025 r. odbył się Powiatowy Konkurs Ortograficzny „Mały Ortografik ”. Do etapu powiatowego zakwalifikowało się 66 uczniów klas III z 11 szkół podstawowych powiatu wołowskiego. Laureatami konkursu zostali uczniowie z najwyższą ilością punktów.

I miejsce: Nina Wołowacz – Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie

II miejsce: Dobrosława Górecka – Szkoła Podstawowa im.Świętego Mikołaja z Miry w Krzelowie

III miejsce: Alicja Wróblewska – Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie

Laureatów zapraszamy na uroczyste wręczenie nagród podczas Gali Laureata, która odbędzie się 11 czerwca 2025 r. w Dolnobrzeskim Ośrodku Kultury.

Doradca metodyczny - Dagmara Głuszczyńska

„Nauki ścisłe i nowe technologie z jajem na Wielkanoc”

15 kwietnia 2025r. w **Szkole Podstawowej nr 2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie** odbyła się lekcja otwarta, którą przeprowadzili nauczyciele: pani **Anna Beryzewska**, pani **Julita Ponichtera** oraz pan **Sławomir Ponichtera**. Lekcja o tematyce świąt wielkanocnych łączyła nauki ścisłe z nowymi technologiami. Lekcja była podzielona na trzy części. Pierwsza część była poświęcona projektowaniu pisanek 3D z użyciem laptopa i programu graficznego. Uczniowie po zaprezentowaniu swoich projektów jajek wielkanocnych, mieli również możliwość zobaczenia, jak powstają zajączki wielkanocne w drukarce 3D. Druga część lekcji poświęcona była królowej nauk ścisłych, czyli matematyce. Uczniowie pracując w grupach mieli do rozwiązania zadania, które umieszczone były w jajeczkach. Zadania dotyczyły ułamków i tak przygotowane zadania wzbudziły w uczniach zainteresowanie i pobudziły ich do zdrowej rywalizacji. Efektem końcowym zmagania matematycznych, było utworzenie hasła do uwolnienia królika Adama z klatki. Ostatnia część lekcji była poświęcona jajkom z punktu widzenia biologa i przemian fizykochemicznych substancji wchodzących w skład jajka. Uczestnicy tej części lekcji brali udział w eksperymentach, w których kolorowe jajka dzięki wytworzonemu podciśnieniu wskoczyły do butelki. Uczniowie rozbijali jajka, oddzielali białko od żółtka a następnie ubijali białka na sztywno wtłaczając w pianę powietrze. Taka umiejętność przyda się na przyszłość jeśli, któryś z uczniów będzie chciał startować w „MasterChef”. Dzięki tym doświadczeniom wiemy, że to nie magia lecz nauka.

Takie spotkanie matematyki, informatyki, biologii i chemii na jednej lekcji to świetny sposób na rozwijanie różnych zdolności u dzieci, kształtowanie w nich umiejętności obserwowania świata oraz rozwijania kreatywności. Podczas zajęć uczniowie pracowali w grupach – celem nadrzędnym była integracja uczniów klasy czwartej oraz wzmacnianie umiejętności współpracy zadaniowej wśród uczniów. Nadrzędnym celem zajęć było ukazanie korelacji międzyprzedmiotowej w poszukiwaniu efektywnych, aktywizujących metod pracy w zróżnicowanym zespole na zadany temat.

W lekcji otwartej wzięło udział 26 uczniów oraz – dyrektor SP nr2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie p. Marta Kowalska. W warsztatach merytorycznych dla nauczycieli, które odbyły się po lekcji zaszczyliło nas swoją obecnością 7 nauczycieli.

Prowadzący lekcję dziękują wszystkim za wspólny czas i możliwość nauki poprzez zabawę.

Zapraszamy do obejrzenia filmu przygotowanego z przebiegu lekcji otwartej – „Nauki ścisłe i nowe technologie z jajem na Wielkanoc” Julita Ponichtera, Anna Beryzewska, Sławomir Ponichtera

Anna Beryzewska, nauczyciel SP nr 2 w Wołowie

Regina Kmicińska doradca metodyczny w PODN w Wołowie

Lekcja otwarta Klatka po klatce - warsztaty z filmu animowanego Co lubią robić dorośli?

25 kwietnia 2025 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego odbyły się otwarte warsztaty filmowe z uczniami klasy VII. Podczas zajęć uczniowie uczyli się tworzyć film animowany techniką klasyczną od tzw. kuchni. Było to drugie spotkanie z cyklu tworzenia swojego klasowego filmu na temat dobrostanu dorosłych. Uczniowie klasy VII mieli możliwość stania się animatorami, czyli posiadaczami w swoich rękach czarodziejskiej różdżki, dzięki której wprawili w ruch każdy element, który ich otacza. Siódmoklasiści dowiedzieli się, jak zbudować napięcie, by ciekawie opowiedzieć historię i zrobić z niej swój filmik.

Takie spotkanie to świetny sposób na rozwijanie zdolności artystycznych dzieci, kształtowanie ich umiejętności obserwowania świata oraz wyrażania emocji poprzez film. Uczestnicy poznali techniki realizacji filmów animowanych. Podczas tworzenia filmu rozbudzano ich wyobraźnię, wrażliwość oraz kreatywne myślenie. Nauczyli się operowania różnymi technikami plastycznymi.

Zajęcia prowadziła animatorka z Wołowskiego Ośrodka Kultury- pani Karolina Sobieska. Przygotowano je we współpracy szkoły z PODN w Wołowie, z doradcą metodycznym Danutą Haller.

Prowadząca warsztaty pokazała dzieciom, jak czerpać radości ze wspólnej zabawy podczas tworzenia filmu.

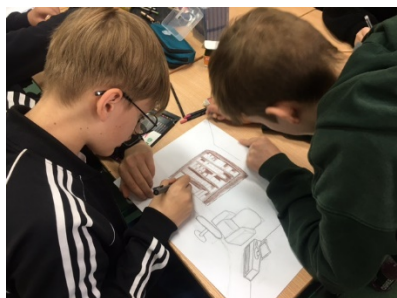
W lekcji otwartej wzięło udział 4 nauczycieli.

Doradca oraz dyrektor szkoły dziękują wszystkim za wspólny czas i świetną zabawę.

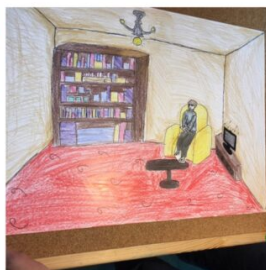
Zrealizowany przez uczniów filmik będzie można niebawem obejrzeć na FB PCE i PPP w Wołowie

doradca metodyczny: Danuta Haller

1. Podczas wykonywania makiety do scenki w filmiku animowanym.

2. Zajęcia warsztatowe. Wykonujemy grafikę do filmu *Co lubią robić dorośli* oraz kręcimy film klatka po klatce.

Zajęcia w formie edukacyjnego escape roomu **pt. „Trochę śmieszno, trochę straszno – życie codzienne w PRL”**

W ostatnich miesiącach nasi doradcy metodyczni nauczania historii – Emilia Buczak i Paweł Feliszek zrealizowali w kilku szkołach podstawowych i ponadpodstawowych kolejny cykl innowacyjnych lekcji poświęconych codziennemu życiu w czasach PRL. Zajęcia w formie edukacyjnego escape roomu pt. „Trochę śmieszno, trochę straszno – życie codzienne w PRL” okazały się nie tylko atrakcyjnym, ale i niezwykle skutecznym narzędziem dydaktycznym.

Forma i przebieg zajęć: Uczniowie, podzieleni na kilkusobowe grupy, rozwiązywali szereg zagadek historycznych, logicznych i językowych, których tematyka oscylowała wokół realiów życia codziennego w Polsce Ludowej – od reglamentacji towarów i propagandy, przez absurdalne przepisy, aż po zjawiska życia społecznego, jak kartki na żywność czy kolejki po papier toaletowy. Zadania wymagały nie tylko wiedzy historycznej, ale również współpracy, kreatywności i krytycznego myślenia.

Walory edukacyjne: Escape room okazał się skutecznym narzędziem w nauczaniu historii, szczególnie w kontekście trudnych i często niezrozumiałych dla młodego pokolenia realiów PRL. Dzięki aktywizującej formule uczniowie lepiej przyswajali wiedzę, angażując się emocjonalnie w przebieg zajęć. Forma gry pozwalała na utrwalenie faktów historycznych poprzez doświadczenie i zabawę, co znacząco zwiększało trwałość zdobytej wiedzy.

Podnoszenie kompetencji zawodowych: Zajęcia były chętnie obserwowane przez nauczycieli historii oraz innych przedmiotów humanistycznych. Wielu z nich podkreślało, że forma escape roomu może być inspiracją do wzbogacenia własnych metod dydaktycznych i przełamania rutyny lekcji prowadzonych w tradycyjny sposób. Nauczyciele zauważali również, że uczniowie, którzy zwykle niechętnie uczestniczyli w zajęciach, z entuzjazmem angażowali się w grę, co świadczy o wysokim potencjale tej formy nauczania. W wielu placówkach już po pierwszych zajęciach pojawiły się kolejne zaproszenia, a niektórzy nauczyciele zdecydowali się na samodzielne wdrożenie escape roomu w swojej pracy dydaktycznej.

Podsumowanie: Historyczny escape room „Trochę śmieszno, trochę straszno – życie codzienne w PRL” okazał się nie tylko atrakcyjnym, ale i bardzo wartościowym narzędziem edukacyjnym. Zrealizowaliśmy go wspólnie z uczniami i nauczycielami takich placówek jak SP nr 1 Wołów, SP nr 2 Wołów, SP Osolin, SP Prusice, SP Krzelów, SP nr 1, SP nr 2 i SP nr 3 Oborniki Śląskie oraz w CKZiU w Wołowie. Formuła zagadek historycznych udowodniła, że historia może być nie tylko przedmiotem pełnym dat i faktów, ale również fascynującą opowieścią o ludzkich losach – opowiadaną w sposób nowoczesny, angażujący i przystępny dla młodzieży.

W związku z dużym zainteresowaniem informujemy, że istnieje możliwość realizacji tych zajęć również w czerwcu. Szkoły, które chciałyby zaprosić doradców metodycznych do przeprowadzenia takiej lekcji na terenie swojej placówki, prosimy o kontakt: emilia.buczak@wolowpce.pl

Wyjątkowa wystawa poświęcona życiu i tragicznym losom Anne Frank

W kwietniu br. w Liceum Ogólnokształcącym im. J.M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym gościła wyjątkowa wystawa poświęcona życiu i tragicznym losom Anne Frank – żydowskiej dziewczynki, której dziennik stał się jednym z najbardziej poruszających świadectw Holokaustu. Ekspozycja została przygotowana w ramach współpracy doradców PODN Wołów z Fundacją Anne Frank, a oprowadzającymi po niej byli uczniowie dolnobrzeskiego liceum, którzy wcześniej przeszli specjalne szkolenie merytoryczne i metodyczne. Zwiedzający z dużym zaangażowaniem słuchali opowieści młodych przewodników, którzy z pasją i dojrzałością przybliżali nie tylko losy Anne Frank, ale także szerszy kontekst historyczny II wojny światowej i problemów współczesnych związanych z wykluczeniem i nietolerancją. Wielu uczniów podkreślało, że forma wystawy – prowadzona przez rówieśników – pozwoliła im lepiej zrozumieć przekazywane treści i głębiej się z nimi utożsamić.

W opinii nauczycieli była to nie tylko cenna lekcja historii, ale również okazja do refleksji nad wartościami takimi jak empatia, odwaga i odpowiedzialność. Wystawa dała też możliwość pogłębienia wiedzy z zakresu nowoczesnych metod nauczania historii oraz edukacji antydyskryminacyjnej.

Organizatorem wystawy była Anna Wróbel – doradca metodyczny nauczania WOS we współpracy z doradcami metodycznymi nauczania historii – Emilią Buczak i Pawłem Feliszkiem.

Foto galeria:

Lekcje otwarte w SP nr 1 w Wołowie

W kwietniu w Szkole Podstawowej nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie został przeprowadzony cykl lekcji otwartych z historii. Zajęcia zostały poprowadzone przez doradcę metodycznego historii Pawła Feliszka. Dla uczniów klasy III przygotowano zostały zajęcia pt. „Po co wymyślono pieniądze?”, podczas których młodzi odkrywcy zgłębiali tajniki historii pieniądza i jego roli w życiu codziennym. Z kolei uczniowie klasy VIII wzięli udział w szczególnej lekcji poświęconej wydarzeniom związanym z rocznicą Zbrodni Katyńskiej. Podczas zajęć pt. „Katyń 1940” młodzież miała możliwość poznania historycznych faktów dotyczących tragicznych wydarzeń z 1940 roku.

Paweł Feliszek - doradca metodyczny historii w PODN w Wołowie

foto galeria:

Lekcja w klasie ósmej

Praktycznie ćwiczenia w klasie trzeciej.

Lekcja w klasie trzeciej.

LIST INTENCYJNY w sprawie współpracy w ramach tworzonego “Centrum koordynacji opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży”.

W dniu 15 maja 2025r. w Miliczu podczas konferencji “Ochrona zdrowia psychicznego- globalne wyzwania, lokalne rozwiązania, dokonano podpisania listu intencyjnego w sprawie współpracy w ramach tworzonego “Centrum koordynacji opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży” pomiędzy Milickim Centrum Medycznym a pięcioma Powiatami Dolnego Śląska tj. Powiatem Wołowskim, Powiatem Milickim, Powiatem Trzebnickim, Powiatem Obornickim i Powiatem Górowskim. W imieniu Powiatu Wołowskiego list podpisał Starosta Wołowski- Jan Janas i Dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie – Krystyna Adaśko. Centrum koordynacji zostanie utworzone w celu wsparcia dzieci i młodzieży szukających i wymagających opieki z zakresu zdrowia psychicznego mieszkających na terenie powiatów wołowskiego, milickiego, trzebnickiego, oleśnickiego i górowskiego. Współpraca pomiędzy wymienionymi powiatami i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi będzie służyła wymianie wiedzy i doświadczeń, które przyczynią się do poprawy jakości opieki psychiatrycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży oraz wzmocnienia współpracy międzysektorowej na rzecz dobrostanu psychicznego młodych ludzi, a tym samym zwiększenia dostępności do usług zdrowotnych oraz zapewnienia kompleksowości i ciągłości wsparcia dzieci i młodzieży znajdujących się w kryzysie zdrowia psychicznego.

Foto galeria:

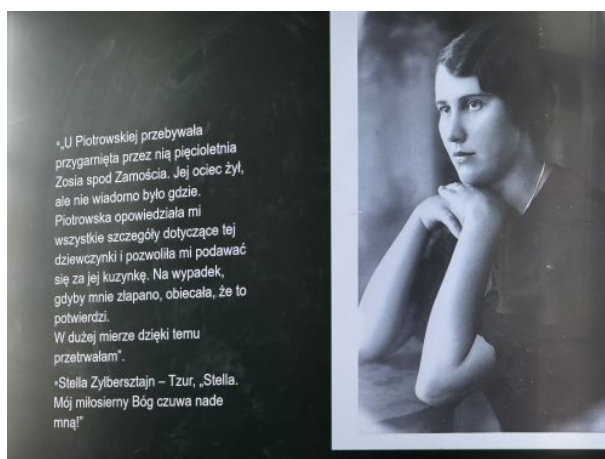

Relacja ze spotkania z Panią Małgorzatą Bołdyn świadek historii, której babcia w czasie II wojny światowej z narażeniem własnego życia udzieliła schronienia młodej Żydówce.

W środę 7 maja nasi doradcy metodyczni nauczania historii – Emilia Buczak i Paweł Feliszek uczestniczyli w poruszającym i wartościowym spotkaniu, które odbyło się w Szkole Podstawowej w Krzelowie. Gościem spotkania była pani Małgorzata Bołdyn świadek historii, której babcia w czasie II wojny światowej z narażeniem własnego życia udzieliła schronienia młodej Żydówce, Stelli Zylbersztajn. Ta bohaterska postawa została po latach uhonorowana medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”.

Opowieść pani Małgorzaty była pełna emocji, autentyczności i głębokiego przesłania, którego nie sposób znaleźć w podręczniku historii. Obecność uczniów, ich skupienie i stawiane pytania utwierdziły nas w przekonaniu, jak wielką wartość ma kontakt z żywym świadectwem historii.

Jesteśmy pod wielkim wrażeniem zaangażowania Pani Wioletty Guzery, nauczyciela historii w SP Krzelów, która zorganizowała to spotkanie z wyjątkową starannością i wrażliwością. Tego rodzaju inicjatywy kształtują postawy młodego pokolenia – uczą empatii, odwagi i odpowiedzialności za innych.

XXIV Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Pani Karoliny Kusek. Przesłaniem dzisiejszego spotkania były słowa: Dziecko, ty jesteś moim słońcem.

Pani Karolina Kusek w jednym ze swoich tomików poezji wypowiedziała piękne słowa, które mogą być przesłaniem dla nas, dorosłych, ale i dla dzieci, które kiedyś staną się przecież dorosłymi. Warto je poznać i wziąć sobie do serca.

***Jeśli zaprzepaścimy DUCHA DZIECIŃSTWA w sobie,
co ubogaca nas i zdoła,
nadejdzie czas, gdy mechaniką ciała
upodobnimy się do bezdusznych robotów.
Do istot z człokształtną, bo już nie z ludzką,
twarzą.
Z sercem bez czucia. Z mózgiem bez polotu.
Zapamiętaj, proszę, te słowa...***
Karolina Kusek

Lato u babci

Lato u babci
pachnie polem i łąką.
Na stole kubki z mlekiem.
Bochen żółty
jak słońko.

Przy stole dziadek
jak wiatrak stary,
z wąsem z konopnych włókien.
I ty – babciu – podobna do kwoki, gdy cię
obsiadą wnuki.

Pani Karolina Kusek – poetka

23 maja 2025 r. w odbył się w Szkole Podstawowej im Jana Markiewicza w Orzeszkowie XXIV Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Pani Karoliny Kusek.

Zgodnie z tradycją szkoły w tym roku również na to wydarzenie przybyła poetka – pani Karolina Kusek, która ufundowała nagrody dla laureatów i uczestników konkursu, którymi byli uczniowie klas I-III.

Organizator zaprosił doradców metodycznych z PCE i PPP w Wołowie: Danutę Haller i Dagmarę Głuszczyńską, które zasiadły w komisji oceniającej recytację dzieci.

Wysłuchano recytacji 20 uczestników z 6 szkół powiatu wołowskiego:

SP w Głębowicach, SP w Orzeszkowie, SP w Wińsku, SP w Krzelowie, SP w Starym Wołowie, SP nr 2 w Wołowie, ZSP nr 2 w Brzegu Dolnym. Wyłoniono 9 laureatów oraz przyznano 3 wyróżnienia.

Podsumowaniem spotkania był słodki poczęstunek.

Doradcy metodyczni: Danuta Haller i Dagmara Głuszczyńska

Poetka, uczestnicy, organizatorzy i goście zaproszeni – podczas konkursu recytatorskiego wierszy Karoliny Kusek.

Komisja
oceniająca
recytację
dzieci.

Poetka, uczestnicy, organizatorzy i goście zaproszeni – podczas konkursu recytatorskiego wierszy Karoliny Kusek.

Lekcja otwarta historii na cmentarzu komunalnym w Wołowie w 81. rocznicę bitwy o Monte Cassino

19 maja 2025 roku uczniowie uczestniczyli w wyjątkowej lekcji historii, która odbyła się na cmentarzu komunalnym, przy grobie żołnierza biorącego udział w bitwie o Monte Cassino. Podczas zajęć uczniowie zgłębili przebieg jednej z kluczowych batalii II wojny światowej, rozgrywającej się w dniach 17 stycznia – 18 maja 1944 roku. Szczególny nacisk położono na wkład polskich oddziałów w zwycięstwo aliantów. Szczególne miejsce w lekcji zajęła historia 3. Dywizji Strzelców Karpackich, której żołnierze, pełni poświęcenia i odwagi, walczyli na wzgórzach Monte Cassino. Bohater, przy którego mogile odbywała się lekcja, był uczestnikiem tych wydarzeń, a uczniowie mieli okazję poznać jego losy. Lekcja była niezwykle wartościowym doświadczeniem edukacyjnym, podkreślającym znaczenie odwagi, patriotyzmu i determinacji polskich żołnierzy, którzy walczyli o wolność.

Doradca metodyczny - Paweł Feliszek

Lekcje otwarte z pakietem MultiHistoria w szkole podstawowej.

W Szkole Podstawowej nr 1 w Wołowie odbyły się lekcje historii poświęcone odzyskaniu niepodległości przez Polskę w 1918 roku. Uczniowie, pracując z pakietem edukacyjnym **Multihistoria**, mieli okazję zgłębić życiorysy kluczowych postaci tego procesu. W trakcie lekcji zastosowano karty obrazkowe, które umożliwiły uczniom pracę w grupach i analizowanie biografii wybitnych patriotów, takich jak Józef Piłsudski, Roman Dmowski, Ignacy Paderewski, Wincenty Witos, Wojciech Korfanty i Ignacy Daszyński. Zajęcia były wartościowym doświadczeniem edukacyjnym, wzbogacającym wiedzę historyczną oraz inspirującym do refleksji nad istotą patriotyzmu i odpowiedzialności za przyszłość kraju.

Doradca metodyczny - Paweł Feliszek

Kolorowe karty pakietu edukacyjnego MultiHistoria.

Uczniowie w trakcie pracy z kartami edukacyjnymi.

Jedna z kart edukacyjna z materiałami.

INTEGRACYJNE ZAJĘCIA OTWARTE: Piknik pod orzechem w Koperniku *Zagraj w polski pod orzechem – językowy escape room .*

02 czerwca 2025 r. z okazji organizowanego co roku w Liceum Ogólnokształcącego im. m. Kopernika w Wołowie „Pikniku pod orzechem”, odbyły się integracyjne zajęcia otwarte. Zostały przeprowadzone w zróżnicowanej wiekowo grupie: uczniów kl. III, II i I z liceum. Przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcami metodycznymi nauczania języka polskiego i przedmiotów przyrodniczych oraz nauczycielem szkoły, panią Moniką Bocheńską.

Został przeprowadzony językowy escape room *Zagraj w polski*. Podczas zabawy młodzież pracowała w czterech grupach. Wykorzystali w praktyce wiedzę z zakresu języka polskiego: umiejętność czytania ze zrozumieniem, wyszukiwania informacji w tekście oraz logicznego myślenia. Ważnym elementem tej zabawy językowej było nie tylko sprawdzenie opanowanych umiejętności językowych, ale przede wszystkim wyrabianie u młodzieży umiejętności współpracy i dzielenia się rolami podczas pracy zespołowej. Celem nadrzędnym była bowiem integracja uczniów.

Escape room to zabawa, w czasie której uczniowie wcielali się w grupę ekspertów, która przeszła ostatni etap rekrutacji i została zatrudniona przy projekcie badawczym „Wyjątkowe cywilizacje”. Każdy zespół ekspercki miał do wykonania misję rozpoczynającą się od wydobycia z wnętrza świętokrzyskiej jaskini skrzyni, w której znajdują się bezcenne artefakty. Zadania do rozwiązania dotyczyły wyjątkowych form, jakie odnajdujemy w polszczyźnie (wyjątkowe litery, wyjątki ortograficzne, wyjątki od reguł akcentu).

W zajęciach wzięło udział 28 osób, w tym również pani Katarzyna Łuczak – dyrektor LO im. M. Kopernika. Prowadzący spotkanie dziękują wszystkim za wspólny czas i możliwość nauki poprzez zabawę.

Danuta Haller, Regina Kmicińska i Monika Bocheńska

Foto galeria:

Materiały do zabawy językowej oraz nagroda dla uczestników.

Uczniowie podczas zabawy językowej escape room Zagraj w polski pod orzechem.

Uczniowie podczas etapu końcowego zabawy językowej escape room Zagraj w polski pod orzechem. Finał gry- dowiemy się, jaka jest niespodzianka dla graczy- otwieramy walizkę.

Chłopska Szkoła Biznesu

21 maja br. w PZS Oborniki Śląskie po raz drugi odbyły się wyjątkowe zajęcia z zakresu przedsiębiorczości i historii, przeprowadzone przez doradczynie metodyczne – Annę Wróbel i Emilię Buczak. Zajęcia dla uczniów liceum i technikum zrealizowano z wykorzystaniem edukacyjnej gry symulacyjnej „Chłopska Szkoła Biznesu”. Gra przeniosła uczniów w realia XVIII-wiecznego Andrychowa, gdzie wcielając się w role rzemieślników i kupców, mieli okazję rozwijać swoje umiejętności biznesowe, negocjacyjne oraz strategiczne. Warto podkreślić, że zastosowanie gry w edukacji przynosi takie korzyści jak:

Rozwój kompetencji miękkich – uczniowie uczą się współpracy, komunikacji i podejmowania decyzji w dynamicznych warunkach.

Łączenie teorii z praktyką – wiedza ekonomiczna jest przyswajana w sposób angażujący i naturalny.

Pobudzanie myślenia przedsiębiorczego – gra inspiruje do kreatywnego myślenia i pokazuje, jak funkcjonuje rynek.

SPRAWOZDANIE Z WYJAZDU SZKOLENIOWEGO SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY

W dniu **3.06.2025** Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie zorganizowała wyjazd szkoleniowy do Centrum Historii ZAJEZDNIA we Wrocławiu - w ramach Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Bibliotekarzy powiatu wołowskiego. Temat tegorocznego wyjazdu brzmiał : **„Wrocław - Dolny Śląsk po 1945 roku w Centrum Historii ZAJEZDNIA”**. Centrum Historii Zajezdnia, to miejsce nowoczesnych wystaw historycznych, projektów edukacyjnych i kulturalnych.

Opiekunem naszej grupy była **pani Martyna Kunecka**, która zaprowadziła nas do kina wykorzystywanego do projekcji. Pierwsza część spotkania poświęcona była ofercie Centrum przedstawionej w formie prezentacji przez p. Martynę i jej dwie koleżanki. Oferta skierowana jest do **dzieci przedszkolnych, uczniów ze szkół podstawowych oraz młodzieży ze szkół ponadpodstawowych**. Edukatorzy i przewodnicy

„Zajezdni” są przeszkoleni w oprowadzaniu grup w każdym wieku. Możemy zdecydować się na formy : **oprowadzanie z przewodnikiem, zajęcia edukacyjne** (np. lekcje historii, eksperymentalne, muzealne) **oraz warsztaty**. Tematyka dotyczy np. przesiedleń ludności po II wojnie światowej, życia w powojennym Wrocławiu, powstania Solidarności, życia codziennego w PRL, polskiego dorobku w sporcie, prostych eksperymentów, tworzenia szablonów, warsztatów sitodruku. Centrum oferuje również szereg **wystaw** np. „Golgota Wschodu”, „DOM Edyty Stein”, „Wrocław 1945-2016” i wiele innych.

W drugiej części spotkania po wystawie głównej oprowadzał nas **pan Tomasz Rybka**. Wystawa główna **„Wrocław 1945-2016”** opowiada o powojennych losach miasta i jego mieszkańców. Wystawa jest interaktywna i multimedialna. Zawiera mnóstwo **zdjęć**, materiałów **audio-video** oraz oryginalnych i wyjątkowych **eksponatów**. Na początku zwiedzania poznaliśmy spokojne miasteczko na Kresach Wschodnich **w czasach**

II RP. Jego mieszkańcy zostali zmuszeni do zmierzenia się z realiami wojny, a później także przesiedleń i migracji. Wielu Polaków znalazło swój nowy dom we Wrocławiu, a ich losom poświęcona jest część „Obce miasto”.

O czasach PRL-u opowiadają z kolei m.in. części „Za żelazną kurtyną” oraz „Miasto nad Odrą 1945-1980”. Zapoznaliśmy się m.in. z historią pojednania polsko-niemieckiego i **listu biskupów polskich**, działalnością **Radia Wolna Europa** i **epidemią czarnej ospy** we Wrocławiu. Szczególne miejsce na wystawie zajmują losy **„Solidarności”** we Wrocławiu. Na koniec czekała na nas **historia Wrocławia po roku 1989** – aż do czasów obecnych.

Na wystawie można było także zwiedzić **klasę szkolną** z oryginalnymi ławkami z okresu tuż po wojnie, **sklep mięsny**, **dawny przystanek**, **pokój opozycjonisty**, a **nawet celę więzienną**, oraz obejrzeć wiele ciekawych pamiątek należących do osobistości zasłużonych dla kultury, nauki i sportu.

Grupa nauczycieli bibliotekarzy poznała kolejne atrakcyjne i wartościowe miejsce we Wrocławiu, przydatne do pogłębiania wiedzy historyczno-kulturalnej wśród swoich uczniów.

Dziękujemy naszym przewodnikom za ciekawe i inspirujące spotkanie.

„Demokracja na Marsie” – lekcja otwarta w Liceum Ogólnokształcącym w Wołowie

We wtorek 3 czerwca br. w wołowskim Liceum Ogólnokształcącym odbyła się wyjątkowa lekcja otwarta w formule warsztatu pod dość przewrotnym tytułem „**Demokracja na Marsie**”, skierowana do uczniów zainteresowanych współczesnymi wyzwaniami ustrojowymi oraz przyszłości państw i społeczeństw. Warsztaty zostały zorganizowane przez p. Annę Wróbel doradcę metodycznego nauczania wiedzy o społeczeństwie i doradztwa zawodowego w ramach edukacji obywatelskiej, a ich celem było nie tylko pogłębienie wiedzy młodych ludzi na temat demokracji, ale także pobudzenie krytycznego myślenia i refleksji nad jej przyszłością – być może nawet w kosmicznych realiach.

Warsztaty poprowadziły **doktorantki Uniwersytetu Jagiellońskiego – p. Magdalena Klarenbach i p. Barbara Ostafińska-Molik**, specjalizujące się w zagadnieniach z zakresu socjologii i pedagogiki. Gościem na warsztatach był p. Edward Skubisz z ramienia **Fundacji Anne Frank Polska**, zajmującej się edukacją w obszarze praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji.

Zajęcia miały formę interaktywną – uczestnicy brali udział w symulacjach, pracy grupowej i burzy mózgów. W pięciu kolejnych modułach dyskusja oscylowała wokół m.in. **zalet i wad demokracji, mechanizmów wzmacniających obywatelskie zaangażowanie oraz problemów i wyzwań dostrzeganych przez ludzi młodych w obecnych systemach demokratycznych.**

Warsztaty były intensywne i inspirujące, a towarzysząca im refleksja nad tym, **jaką demokrację chcielibyśmy**

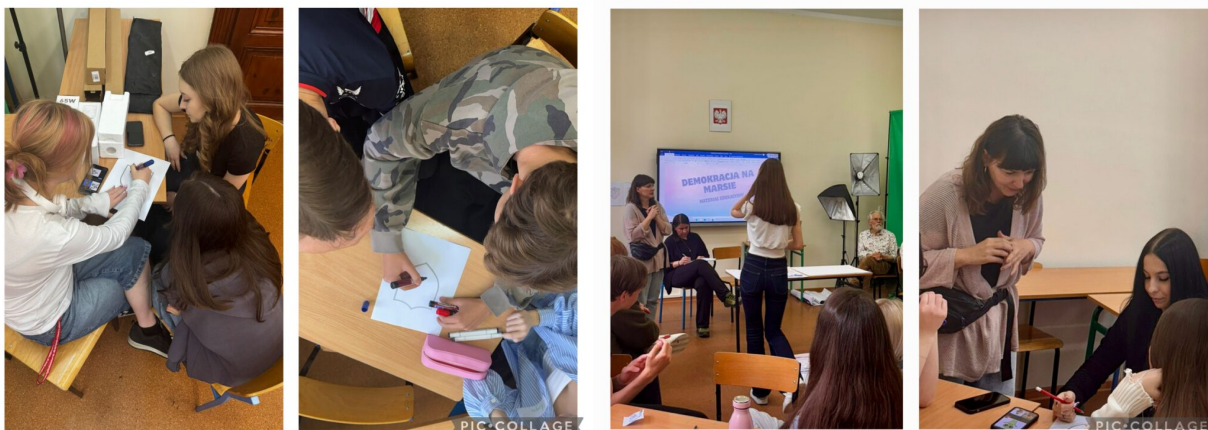
zabrać na Marsa, pomogła dostrzec, jak wiele zależy od nas już tu i teraz – na Ziemi.

Szczególne podziękowania za współpracę składamy na ręce Pani Katarzyny Łuczak – Dyrektor LO im. Mikołaja Kopernika w Wołowie.

Doradcy metodyczni: Emila Buczak, Anna Wróbel

Foto galeria:

Integracyjne zajęcia otwarte w zróżnicowanej wiekowo grupie. Uczymy się poskramiać swoje emocje...

04 czerwca 2025 r. odbyły się integracyjne zajęcia otwarte w zróżnicowanej wiekowo grupie: uczniowie klasy ósmej z Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 3 w Brzegu Dolnym oraz uczniowie kl. II liceum w Zespole Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym, przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcami metodycznymi nauczania języka polskiego, matematyki i przedmiotów przyrodniczych. Podczas spotkania uczniowie pracowali w dwóch grupach mieszanych. Celem nadrzędnym była bowiem integracja uczniów klasy ósmej z ich kolegami i koleżankami z liceum.

Uczniowie zapoznali się z mechanizmem powstawania emocji i ich wpływem na nasze zachowanie. Uświadomili sobie różnorodność i bogactwo odczuwanych przez nich uczuć.

Podczas ćwiczenia *Gdzie mieszkają emocje* zaznaczali na sylwetkach postaci- papierowym modelu człowieka- miejsca odczuwania emocji. Mieli okazję wykonania z włóczki tzw. lalek emocji, gdzie można dać upust przeżywanym złym stanom.

Zaplanowaliśmy też dla uczestników warsztaty artystyczne- szkołę rzemiosła, której celem było znalezienie sposobu na radzenie sobie z różnymi emocjami. Uczniowie nauczyli się wykonać Żądanicę – motankę, czyli słowiańską laleczkę, spełniającą życzenia. Tradycja wykonywania lalek-talizmanów przetrwała najdłużej na Białorusi, gdzie nazywano je Żądanicami (od słowa “żądanie”). Stworzona z kawałków materiałów lalka – talizman ma na celu przyciągnięcie szczęścia, ochronę przed złem, zapewnienie obfitości i spełnienie jednego życzenia. Żadаница nie posiada twarzy, gdyż wierzono, iż dzięki temu nie będzie spełniać życzeń dla siebie, a jedynie dla jej właściciela.

Wykonana laleczka pomoże spełnić tylko jedno marzenie o dobrej intencji.

W przerwach przeznaczaliśmy czas na zwiedzanie „ZETKI”, poznanie warunków lokalowych oraz działalności młodzieży szkolnej.

W zajęciach integracyjnych wzięło udział 36 osób, w tym również pani dyrektor Małgorzata Staniszevska. Prowadzący spotkanie dziękują wszystkim za wspólny czas i możliwość nauki poprzez zabawę.

Doradcy metodyczni: Danuta Haller, Regina Kmicińska i Magdalena Grzełińska

Foto galeria:

Laleczki motanki- podsumowanie pracy grupy 1.

Laleczki motanki- podsumowanie pracy grupy 2.

Podczas ćwiczenia – Gdzie mieszkają emocje?

Podczas wykonywania motanek- Żądanic..

LEKCJA OTWARTA
Los jednostki wciągniętej w wir historii.
Podsumowanie refleksji na temat poezji II wojny światowej

23 czerwca 2025 r. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Pogalewie Wielkim odbyła się lekcja otwarta w klasie VIII na temat *Los jednostki wciągniętej w wir historii. Podsumowanie refleksji na temat poezji II wojny światowej*. Przygotowano ją we współpracy szkoły z PCE i PPP w Wołowie, doradcą metodycznym nauczania języka polskiego D. Haller. Zajęcia prowadziła polonistka pani Justyna Przychodna.

Poezja II wojny światowej, stanowi istotny element literatury polskiej, jest wprowadzona do szkoły podstawowej jako materiał edukacyjny, pozwalający uczniom zrozumieć tamten okres i uczcić pamięć o ofiarach. Podczas zajęć skupiono się na wierszach dwóch poetów: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego „Elegia o chłopcu polskim” oraz Leopolda Staffa „Pierwsza przechadzka”.

Uczniowie interpretowali symboliczne uczucia wyrażone w utworze „Elegia o chłopcu polskim”, który jest najstojniejszą wierszem Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Zadaniem uczniów było nazywanie uczuć będących świadectwem doświadczeń wojennych pokolenia Kolumbów. Zwrócono także uwagę na metaforyczny obraz ojczyzny jako matki rozpaczającej nad utratą dziecka i wyrażającej sprzeciw wobec okrucieństw wojny.

Wiersz L. Staffa „Pierwsza przechadzka”, z którym pracowali uczestnicy zajęć, miał im uświadomić nieco inne spojrzenie poety na tragizm wojny. Wyrażnie uchwycili optymizm, nadzieję Staffa na lepsze jutro. Uczniowie zwrócili uwagę na inność nastroju tego utworu w porównaniu do „Elegii..”. Wyłapali podczas rozmowy i wypełnianej karty pracy, że w „Pierwszej przechadzce” pojawia się tematyka powrotu do normalnego życia po dramatycznych wydarzeniach wojny.

Podczas zajęć nauczycielka wykorzystła prezentację oraz miłą niespodzianką była możliwość wysłuchania pięknego wykonania muzycznego „Elegii o chłopcu polskim” w wykonaniu Grzegorza Wilka <https://www.youtube.com/watch?v=KM0JOHJiKNk>.

Podsumowaniem było ćwiczenie redakcyjne- pisanie listu do L. Staffa lub K.K. Baczyńskiego. Chętni, zaprezentowali swoją pracę.

W zajęciach otwartych wzięło udział 4 nauczycieli. Po odbytej lekcji omówiono jej przebieg, zwrócono uwagę na aktywność uczniów i wykorzystane przez nauczycielkę metody aktywizujące.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń.

Doradca metodyczny Danuta Haller

Sylwetka K.K.
Baczyńskiego

Polska Walcząca-
symbol

Uczniowie podczas zajęć na temat utworów L. Staffa i K.K. Baczyńskiego

XVIII POWIATOWA GALA LAUREATA 2025

Dnia 11 czerwca 2025 r. w sali widowiskowej Dolnobrzeskiego Ośrodka Kultury odbyła się XVIII Powiatowa Gala Laureata, będąca podsumowaniem licznych konkursów wiedzy i artystycznych, jedna z ważniejszych i największych uroczystości, organizowanych rokrocznie przez Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie. Wydarzenie to zgromadziło laureatów, ich rodziny, nauczycieli, a także zaproszonych gości i przedstawicieli władz.

Gala miała na celu nie tylko uhonorowanie uczniów za ich wybitne osiągnięcia, ale również podkreślenie znaczenia rozwijania pasji i zaangażowania młodych ludzi w różne dziedziny życia.

W roku szkolnym 2024/2025 Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie zorganizowało 21 konkursów o zasięgu wojewódzkim i powiatowym tj.

1. Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy „**zDolny Ślązak**”
2. Powiatowy Konkurs Literacko – Plastyczny „**Stefan Żeromski – życie i twórczość zawarte w lapbooku**”
3. IV Powiatowy Konkurs Plastyczny „**Wymarzone zawody**”
4. VI Powiatowy Konkurs Przyrodniczy „**Świat wokół nas...**”
5. X Powiatowy Konkurs Ekologiczny „**Kreatywny recykling**”
6. XVI Powiatowy Konkurs Matematyczny „**Mały Plusik**”
7. VI Powiatowy Konkurs Ortograficzny „**Mały Ortografik**”
8. XVI Powiatowy Konkurs Plastyczno – Językowy „**Kaligram**”
9. XVI Powiatowy Konkurs Plastyczno – Językowy „**Plakat o wybranym kraju obcojęzycznym**”
10. XV Powiatowy Konkurs Językowy „**Młody Poliglota**”
11. XV Powiatowy Konkurs Językowy „**Duży Poliglota**”
12. V Powiatowy Konkurs „**Savoir-vivre, czyli szacunek zawsze i wszędzie**”

13. V Powiatowy Konkurs „**Żyję, więc pomagam**”
14. V Powiatowy Konkurs Historyczny „**Polacy na frontach II wojny światowej**”
15. XVIII Powiatowy Konkurs Ortograficzny „**Jestem MISTRZEM ortografii**”
16. IV Powiatowy Konkurs Czytelniczy „**Mistrzowie Lektur Szkolnych**”
17. XIX Powiatowy Konkurs Matematyczny „**Plusik**”
18. IV Powiatowy Konkurs Informatyczny „**Infobystrzaki**”
19. II Powiatowy Konkurs Fotograficzny „**Fizyka w kadrach**”
20. V Powiatowy Konkurs „**Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym**”
21. IV Powiatowy Konkurs „**Projekt społeczny**”

Uroczystego powitania zaproszonych gości dokonała **Pani Krystyna Adaśko** – dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie, która podkreśliła wyjątkową misję centrum w zakresie odkrywania, rozwijania i pielęgnowania talentów młodych i zdolnych mieszkańców powiatu wołowskiego, a także wagę ciężkiej pracy, samodyscypliny i wsparcia nauczycieli, które prowadzą do sukcesów uczniów.

Oficjalnego otwarcia tegorocznej gali dokonali: Pan Piotr Kozdrowicki – Wicewojewoda Dolnośląski wraz z Panem Janem Janasem – Starostą Wołowskim.

Część artystyczna gali została przygotowana przez grupę „Sztuka Cyrkowa ARENA” działającą przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 3 w Brzegu Dolnym pod kierunkiem Pani Valerii Laskowskiej. Ponadto podczas Gali zaproszeni goście mogli podziwiać wystawę prac konkursowych.

Uroczystość swoją obecnością zaszczytili: **Pan Piotr Kozdrowicki** – Wicewojewoda Dolnośląski, Powiat Wołowski reprezentowali: **Pan Jan Janas** – Starosta Wołowski, **Pani Beata Gryga** – Wicestarosta Wołowski, **Pan Jarosław Iskra** – Wiceprzewodniczący Rady Powiatu, **Pani Katarzyna Fęglerska** – Kierownik Wydziału Edukacji oraz **Pani Anna Mądrzycka** – Kierownik Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich w Starostwie Powiatowym W Wołowie. Gminę Brzeg Dolny reprezentowali **Pan Ireneusz Fura** – Burmistrz Brzegu Dolnego i **Pani Ewa Wojtasiewicz** – Sekretarz Gminy Brzeg Dolny. Gminę Wińsko reprezentowały **Pani Monika Myrdzio** – Zastępca Wójta Gminy Wińsko oraz **Pani Alicja Kosińska – Pala** – Kierownik Referatu Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji w Urzędzie Gminy Wińsko. Gminę Wołów reprezentował **Pan Dariusz Chmura** – Burmistrz Wołowa. Stowarzyszenie Inicjatywa Samorządowa *Razem* jako Organ Prowadzący reprezentowała **Pani Małgorzata Gajos** – dyrektor Zespołu Szkół Społecznych w Wołowie.

W roku szkolnym 2024/2025 wyłoniono **189 laureatów** konkursów organizowanych przez Centrum z myślą o wszystkich uczniach z powiatu wołowskiego, poczynając od najmłodszych przedszkolaków, przez uczniów szkół podstawowych, aż po uczniów szkół ponadpodstawowych – każdy z nich otrzymał należne uznanie i został indywidualnie uhonorowany na scenie przez gości specjalnych, a publiczność nagradzała ich gromkimi brawami.

Wyróżniono **23 pedagogów**, którzy aktywnie współpracowali z Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w zakresie organizacji tegorocznych konkursów przedmiotowych i artystycznych.

Szczególne podziękowania skierowano do sponsorów, dzięki którym możliwe było zorganizowanie wydarzenia na tak wysokim poziomie oraz ufundowanie cennych nagród dla uczestników. Wyrazy wdzięczności otrzymali m.in.:

- Starostwo Powiatowe w Wołowie
- Gmina Brzeg Dolny
- Gmina Wołów
- Gmina Wińsko
- Stowarzyszenie Inicjatywa Samorządowa „Razem”
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
- Dolnośląski Urząd Wojewódzki
- Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu

oraz wszyscy pozostali sponsorzy tegorocznej Gali.

Dzięki ich życzliwości i otwartości, młodzi ludzie mogli poczuć, że ich trud i pasje są dostrzegane i doceniane – nie tylko w szkole, ale też w całej społeczności lokalnej.

Podziękowano również gospodarzowi tegorocznej gali Gminie Brzeg Dolny na ręce Pana Burmistrza Ireneusza Fury oraz gospodarzowi miejsca, Dolnobrzeskiemu Ośrodkowi Kultury, na ręce Pani dyrektor **Agnieszki Szerwińskiej – Pasiecznik**, a także grupie „**Sztuka Cyrkowa ARENA**” działającej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 3 w Brzegu Dolnym pod kierunkiem Pani Valerii Laskowskiej.

Laureatom tegorocznej Gali raz jeszcze gratulujemy. Życzymy dalszych sukcesów, wytrwałości w dążeniu do celów, odwagi w realizowaniu marzeń oraz wielu nowych inspiracji na kolejnych etapach edukacyjnej przygody. Wszystkim osobom zaangażowanym przy organizacji tegorocznej gali, współpracującym z Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie na rzecz dzieci i młodzieży w powiecie wołowskim serdecznie dziękujemy.

Katarzyna Juszcak

Specjalista ds. koordynacji i organizacji szkoleń
w PCE i PPP w Wołowie

Minister
Edukacji

Barbara Nowacka

Warszawa, 5 czerwca 2025 roku

Pani
Krystyna Adaśko
Dyrektor
Powiatowego Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno-
Pedagogicznej
w Wołowie

Szanowna Pani Dyrektor,

dziękuję za zaproszenie do udziału w XVIII Powiatowej Gali Laureata. Niestety, na wspólne spotkanie z uczestnikami i uczestniczkami tej doniosłej uroczystości nie pozwalają mi podjęte wcześniej zobowiązania.

Niezmiernie mi miło, że Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie już po raz kolejny postanowiło w tak wyjątkowy sposób uczcić edukacyjne sukcesy najzdolniejszej młodzieży z regionu.

Pragnę złożyć moje najserdeczniejsze gratulacje laureatom, a także laureatkom tegorocznych konkursów przedmiotowych. Pozostaję pod ogromnym wrażeniem pasji towarzyszącej uczniom i uczennicom podczas zgłębiania tajników wiedzy – również tej, która zdecydowanie wykracza poza wymagania stawiane w szkole. Jestem przekonana, że sprawczość, wytrwałość i determinacja do stawiania się specjalistami w wybranych przedmiotach albo obszarach wiedzy, wsparcie oraz doskonałe przygotowanie merytoryczne zapewniane ludziom młodym przez dyrektorów, nauczycieli czy rodziców – pozwoli im spełniać marzenia i otworzy kolejne ścieżki naukowego i osobistego rozwoju.

Gratulując dotychczasowych osiągnięć, pozdrawiam laureatów i laureatki konkursów, przedstawicieli środowiska oświatowego z powiatu wołowskiego, a ponadto wszystkich znakomitych uczestników uroczystości. Życzę satysfakcji z podejmowanych działań, wielu inspiracji do dalszej pracy, jak również pomyślności w realizacji planów i zamierzeń.

Z wyrazami szacunku

Foto galeria:

SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I EDUKACJI Wczesnoszkolnej

Termin spotkania: 16.04.2025

Miejsce spotkania: Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2, ul. Mickiewicza 2, 56 – 120 Brzeg Dolny

Temat: „Wpływ zaburzeń integracji sensorycznej na rozwój emocjonalny dziecka.”

Program spotkania:

- Przetwarzanie sensoryczne i reakcje adaptacyjne – jak pomóc dziecku z zaburzeniami integracji sensorycznej.
- Omówienie wyników konkursów „Mały Plusik” i „Mały Ortografik”.
- Dzielenie się doświadczeniami, wymiana spostrzeżeń;

Termin spotkania: 26.06.2025

Miejsce spotkania: Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2, ul. Mickiewicza 2, 56 – 120 Brzeg Dolny

Temat: „ Podsumowanie pracy Sieci Współpracy i Samokształcenia”.

Program spotkania:

- Działania profilaktyczne – kompetencje nauczyciela.
- Podsumowanie pracy Sieci Współpracy i Samokształcenia w roku szkolnym 2024/2025 .
- Podziękowanie nauczycielom za wspólną pracę.

Prowadzący: Dagmara Głuszczyńska - doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO

Termin spotkania: 14.04.2025

Miejsce spotkania: Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie

Program spotkania:

- Praca w komisji konkursowej IV edycji Powiatowego Konkursu Mistrzowie Lektur Szkolnych 2024/2025.
- Dobrostan psychiczny i jego rola we wzmacnianiu kondycji psychicznej dzieci i młodzieży.
- Czynniki mające wpływ na kształtowanie się zdolności empatii i wrażliwości u dzieci i młodzieży.

Prowadząca: Danuta Haller – doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKÓW OBCYCH

Termin spotkania: 12.06.2025

Miejsce spotkania: platforma Jitsi Meet

Temat: Podsumowanie pracy Sieci w II półroczu roku szkolnego 2024/2025

Program spotkania:

- Podsumowanie działań Sieci.
- Omówienie planu konkursów w roku szkolnym 2025/2026.
- Zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej w nauczaniu języków obcych.

Prowadzący: Ewa Nowak - doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI MATEMATYKI

Termin spotkania: 12.06.2025

Miejsce spotkania: platforma Jitsi Meet

Temat: Podsumowanie pracy Sieci w II półroczu roku szkolnego 2024/2025

Program spotkania:

- Podsumowanie działań Sieci
- Analiza potrzeb uczestników – jakie obszary wymagają wsparcia w kolejnym roku szkolnym?
- Omówienie planu konkursów w roku szkolnym 2025/2026.
- Omówienie planu pracy w roku szkolnym 2025/2026.

Prowadzący: Magdalena Grzebińska - doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Termin spotkania: 18.06.2025

Miejsce spotkania: online

Program spotkania:

- Otwarcie spotkania.
- Podsumowanie pracy w roku szkolnym 2024/2025.
- Ankieta na temat potrzeb na rok szkolny 2025/2026.
- Omówienie planów na następny rok szkolny.

Prowadząca: Anna Wróbel, Paweł Feliszek, Emilia Buczak – doradcy metodyczni

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH ORAZ FIZYKI I INFORMATYKI

Termin spotkania: 17.06.2025

Miejsce spotkania: online

Program spotkania:

- Podsumowanie pracy w roku szkolnym 2024/2025
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna
- Plany na przyszły rok szkolny

Prowadzący: Regina Kmicieńska, Katarzyna Paszkowska - doradcy metodyczni

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Termin spotkania: 23.06.2025

Miejsce spotkania: online

Program spotkania:

Podsumowanie pracy sieci współpracy i samokształcenia w roku szkolnego 2024/2025.

Podsumowanie konkursów szkolny.

Podziękowania dla nauczycieli za współpracę.

Sprawy różne.

Prowadzący: Radosław Sroka – doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY

Termin spotkania: 03.06.2025

Miejsce spotkania: Centrum Historii Zajezdnia przy ul. Grabiszyńskiej 184 we Wrocławiu.

Temat wyjazdu: „Wrocław – Dolny Śląsk po 1945 roku w Centrum Historii ZAJEZDNIĄ”.

Program spotkania:

1. Prezentacja placówki : historia i współczesność.
2. Oferta edukacyjna Centrum:
 - oprowadzanie z przewodnikiem
 - zajęcia edukacyjne (np. lekcje historii, eksperymentalne, muzealne)
 - warsztaty
 - projekcje filmów
3. Zwiedzanie wystawy stałej pt. „Wrocław 1945-2016”- scenograficznej, interaktywnej i multimedialnej ekspozycji wzbogaconej tysiącami zdjęć, materiałami audio-wideo oraz oryginalnymi i wyjątkowymi eksponatami.

Prowadzący: Urszula Bajewicz – kierownik Biblioteki Pedagogicznej

**MIEDZYPREDMIOTOWA SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI POWIATU
WOŁOWSKIEGO**

Termin spotkania: 03.04.2025

Miejsce spotkania: Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej – Plac Wolności 3, 55-300 Środa Śląska

Program spotkania:

- Otwarcie spotkania w Muzeum Regionalnym w Środzie Śląskiej.
- Oprowadzanie po wystawie stałej Muzeum Regionalnego.
- Prezentacja oferty edukacyjnej dla poszczególnych grup wiekowych przez edukatorów Muzeum.
- Dyskusja, wymiana doświadczeń.

Prowadzący: doradcy metodyczni PODN

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ

Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie
(Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli)
zorganizowało w okresie od kwietnia 2025 r. do czerwca 2025 r.

KONFERENCJE/UROCZYSTOŚCI/WYDARZENIA:

Lp.	Temat konferencji	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	V Powiatowy Festiwal Nauki	Regina Kmicińska	16.04.2025 ZSZ Brzeg Dln.
2.	XVIII Powiatowa Gala Laureata 2025	Krystyna Adaśko – dyrektor PCEiPPP kadra PCEiPPP w Wołowie	11.06.2025 DOK Brzeg Dln.

SZKOLENIOWE RADY PEDAGOGICZNE

Lp.	Rady pedagogiczne	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Dobrostan ucznia i nauczyciela: sposoby dbania o dobrostan psychiczny i społeczny w środowisku szkolnym	Danuta Haller Anna Król	10.04.2025 SP Krzelów
2.	Interpretacja opinii i orzeczeń PPP	Paweł Łukaszewski Agnieszka Łukaszewska	07.05.2025 CKZiU Wołów
3.	Zabezpieczanie przyszłości: strategie cyberbezpieczeństwa dla pracowników oświaty.	Stanisław Rozwadowski Piotr Leśniewicz	02.06.2025 SP nr 2 Wołów

WARSZTATY/SZKOLENIA

Lp.	Szkolenia/warsztaty/konsultacje	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Afera w Sieci	Danuta Haller Regina Kmicińska	03.04.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
2.	Jak dbać o swój dobrostan cyfrowy	Aleksandra Nalazek – pracownik DBP we Wrocławiu Urszula Bajewicz Justyna Drozd	08.04.2025 – online webinarium
3.	Fake news, clickbajt, postprawda – pułapki w sieci	Ewa Nowak Emilia Buczak Paweł Feliszek	09.04.2025 online – Jitsi Meet

4.	Pole magnetyczne w doświadczeniach oraz w rozszerzonej rzeczywistości	Katarzyna Paszkowska	11.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
5.	E-uzależnienia wśród uczniów – siecioholizm	Ewa Nowak Emilia Buczak Paweł Feliszek	23.04.2025 online – Jitsi Meet
6.	Emocje i uczucia do przeżycia	Regina Kmicińska	24.04.2025 SP Krzelów
7.	Szkolenie strzeleckie dla nauczycieli	Krzysztof Świątek Radosław Sroka	24 – 25.04.2025 LO Wołów Strzelnica „Legion” Wołów
8.	Gry i zabawy w wielokulturowej klasie	Regina Kmicińska	25.04.2025 ZPR Brzeg Dln.
9.	Jak poprawić relacje w temperamentnej klasie?	Regina Kmicińska	28.04.2025 SP nr 2 Wołów
10.	Praktyczne zastosowanie AI na lekcji	Dariusz Staszczuk Paweł Feliszek	29.04.2025 online – Jitsi Meet
11.	Wypalenie zawodowe nauczyciela – jak zadbać o swój dobrostan będąc nauczycielem	Ewa Nowak Katarzyna Paszkowska	29.04.2025 online – Jitsi Meet
12.	Dzień eksperymentów	Katarzyna Paszkowska Dagmara Głuszczyńska	07.05.2025 ZSP nr 1 Brzeg Dln.
13.	Urlop dla poratowania zdrowia nauczyciela – przepisy, procedury, praktyka	Ewa Nowak Emilia Buczak Paweł Feliszek	07.05.2025 online – Jitsi Meet
14.	Gry i zabawy w zróżnicowanej klasie	Regina Kmicińska Dagmara Głuszczyńska	08.05.2025 ZPR Brzeg Dln.
15.	Cząsteczkowa budowa materii	Katarzyna Paszkowska	09.05.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
16.	Sprawność maszyn prostych	Katarzyna Paszkowska	09.05.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
17.	Symbole w „Małym Księciu”	Regina Kmicińska Danuta Haller	12.05.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.
18.	Dlaczego warto być częścią drużyny	Regina Kmicińska	12.05.2025 SP nr 2 Wołów
19.	Ocena funkcjonalna jako punkt wyjścia do wdrażania wsparcia w przedszkolu i szkole z perspektywy zarządzania placówką-szkolenie adresowane do dyrektorów	Beata Jachimczak	12.05.2025 online – Jitsi Meet
20.	Ocena funkcjonalna dziecka i osoby uczącej się w przedszkolu i szkole – szkolenie adresowane jest do nauczycieli	Beata Jachimczak	15.05.2025 online – Jitsi Meet
21.	Obowiązkowa dokumentacja nauczyciela do prowadzenia w szkole	Ewa Nowak Paweł Feliszek	21.05.2025 online – Jitsi Meet
22.	Canva w codziennej pracy nauczyciela	Dariusz Staszczuk Paweł Feliszek	27.05.2025 online – Jitsi Meet

23.	Jak ośwoić emocje ?	Katarzyna Paszkowska	27.05.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
24.	Aktywność nauczyciela w sieci, a odpowiedzialność zawodowa	Ewa Nowak Emilia Buczak	28.05.2025 online – Jitsi Meet
25.	Ład i dyscyplina w klasie – skuteczne strategie zarządzania klasą	Katarzyna Paszkowska Ewa Nowak	29.05.2025 online – Jitsi Meet

LEKCJE OTWARTE

Lp.	Lekcje otwarte	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Dzień Akceptacji Autyzmu – KAŻDY JEST INNY!	Anna Kopcza Natalia Gałęcka Danuta Haller	03.04.2025 SP Stary Wołów
2.	Afera w Sieci	Danuta Haller Regina Kmicińska	03.04.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
3.	Magiczne żywioły	Anna Burak Dagmara Głuszczyńska	07.04.2025 SP Krzelów
4.	Zdrowe odżywianie	Angelika Przytocka Dagmara Głuszczyńska	07.04.2025 SP Krzelów
5.	Anna Frank	Anna Wróbel	08.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
6.	Anna Frank	Anna Wróbel	09.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
7.	Katyń 1940	Paweł Feliszek	09.04.2025 SP nr 1 Wołów
8.	Zrobić coś z niczego – to dopiero sztuka! Artyści są wśród nas	Magdalena Drzazga Danuta Haller	10.04.2025 SP Stary Wołów
9.	Pierwsza pomoc przedmedyczna – ocena stanu świadomości poszkodowanego	Radosław Sroka	11.04.2025 SP Wińsko
10.	Pole magnetyczne w doświadczeniach oraz w rozszerzonej rzeczywistości	Katarzyna Paszkowska	11.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
11.	Trochę straszno, trochę śmieszno – życie codzienne w PRL	Emilia Buczak	11.04.2025 PZS Oborniki Śl.
12.	Nauki ścisłe i nowe technologie z jajem na Wielkanoc	Anna Beryzewska Julita Ponichtera Sławomir Ponichtera Regina Kmicińska	15.04.2025 SP nr 2 Wołów
13.	Wielkanocne pisanki	Aleksandra Borzyńska Dagmara Głuszczyńska	16.04.2025 PS nr 4 Wołów
14.	Anna Frank	Anna Wróbel Paweł Feliszek	16.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)

15.	Anna Frank	Anna Wróbel Emilia Buczak	16.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
16.	STOP hejtowi i mowie nienawiści!	Danuta Haller Regina Kmicińska	23.04.2025 SP Wińsko
17.	Pierwsza pomoc przedmedyczna – nauczanie pozycji bocznej bezpiecznej.	Radosław Sroka	23.04.2025 SP Wińsko
18.	Po co wymyślono pieniądze?	Paweł Feliszek	23.04.2025 SP nr 1 Wołów
19.	Dzień eksperymentów	Katarzyna Paszkowska	23.04.2025 PS „Stoneczko” Wołów
20.	Emocje i uczucia do przeżycia	Regina Kmicińska	24.04.2025 SP Krzelów
21.	Klatka po klatce – warsztaty z filmu animowanego cz. 2. Co lubią robić dorośli?	Karolina Sobieska Danuta Haller	25.04.2025 SP Stary Wołów
22.	Gry i zabawy w wielokulturowej klasie	Regina Kmicińska	25.04.2025 ZPR Brzeg Dln.
23.	Jak poprawić relacje w temperamentnej klasie?	Regina Kmicińska	28.04.2025 SP nr 2 Wołów
24.	Anna Frank	Anna Wróbel Emilia Buczak	30.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
25.	Anna Frank	Anna Wróbel Emilia Buczak	30.04.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
26.	Pierwsza pomoc przedmedyczna – to nie takie trudne! – wykorzystanie defibrylatora w akcji ratowniczej	Radosław Sroka	06.05.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.
27.	Dzień eksperymentów	Katarzyna Paszkowska Dagmara Głuszczyńska	07.05.2025 ZSP nr 1 Brzeg Dln.
28.	Gry i zabawy w zróżnicowanej klasie	Regina Kmicińska Dagmara Głuszczyńska	08.05.2025 ZPR Brzeg Dln.
29.	Cząsteczkowa budowa materii	Katarzyna Paszkowska	09.05.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
30.	Sprawność maszyn prostych	Katarzyna Paszkowska	09.05.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
31.	Symbole w „Małym Księciu”	Regina Kmicińska Danuta Haller	12.05.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.
32.	Dlaczego warto być częścią drużyny	Regina Kmicińska	12.05.2025 SP nr 2 Wołów
33.	Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel Katarzyna Paszkowska	14.05.2025 ZSS Lubiąż
34.	Poszukiwanie pirackiego statku – escape room	Monika Lorek Dagmara Głuszczyńska	15.05.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.

35.	Pamięć o żołnierzach spod Monte Cassino	Paweł Feliszek	19.05.2025 Cmentarz Komunalny Wołów
36.	Pierwsza pomoc przedmedyczna – to nie takie trudne! – tamowanie krwotoków, opatrywanie ran	Radosław Sroka	20.05.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.
37.	Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel Emilia Buczak	21.05.2025 PZS Oborniki Śl.
38.	Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel Emilia Buczak	21.05.2025 PZS Oborniki Śl.
39.	Podróże po Europie	Katarzyna Kilanowska Dagmara Głuszczyńska	22.05.2025 SP Orzeszków
40.	Łąka i jej mali mieszkańcy	Aneta Krawiec Dagmara Głuszczyńska	22.05.2025 SP Orzeszków
41.	Ja w przyszłości – gry i zabawy, czyli korzyści wynikające z pracy zespołowej	Regina Kmicińska Anna Wróbel	22.05.2025 ZPR Brzeg Dln.
42.	Ojcowie niepodległości	Paweł Feliszek	23.05.2025 SP nr 1 Wołów
43.	Ojcowie niepodległości	Paweł Feliszek	23.05.2025 SP nr 1 Wołów
44.	Pierwsza pomoc przedmedyczna – to nie takie trudne! – wykorzystanie defibrylatora w akcji ratowniczej	Radosław Sroka	23.05.2025 SP Wińsko
45.	Jak ośwoić emocje ?	Katarzyna Paszkowska	27.05.2025 LO Brzeg Dln. (Ossolińczyk)
46.	Jaka to emocja – zabawy z robotem Photonem	Katarzyna Szot Dagmara Głuszczyńska	30.05.2025 SP Głębowice
47.	Ja i moja rodzina – kształtowanie poczucia przynależności do rodziny.	Joanna Tymczyszyn Dagmara Głuszczyńska	30.05.2025 SP Głębowice
48.	Zagraj w polski pod orzechem – językowy escape room	Monika Bocheńska Danuta Haller Regina Kmicińska	02.06.2025 LO Wołów
49.	Demokracja na Marsie	Anna Wróbel Emilia Buczak	03.06.2025 LO Wołów
50.	Dzień eksperymentów	Katarzyna Paszkowska	04.06.2025 PS „Słoneczko” Wołów
51.	Uczymy się poskramiać swoje emocje...	Danuta Haller Regina Kmicińska Magdalena Grzebińska	04.06.2025 ZSZ Brzeg Dln.
52.	Ziemia w moich rękach – jak mogę pomóc naszej planecie	Ewa Ryłska Dagmara Głuszczyńska	05.06.2025 PS nr 4 Wołów
53.	Prezent dla przyjaciela – wychowanie społeczno – moralne	Edyta Pachnowska Dagmara Głuszczyńska	05.06.2025 PS nr 4 Wołów
54.	Tuż za drzwiami – integracyjne gry i zabawy w terenie.	Regina Kmicińska	12.06.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.

55.	Pokaz Filmów Animowanych w Dwójce. Integracyjne zajęcia otwarte: Uczymy się łączyć różne pasje uczniów	Anna Beryzewska Regina Kmicińska	17.06.2025 SP nr 2 Wołów
56.	Zagrożenia pożarowe	Radosław Sroka	18.06.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.
57.	Uczymy się pomagać...wykorzystanie aplikacji na telefon do nauki pierwszej pomocy w klasie III	Radosław Sroka	23.06.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.
58.	Dzień eksperymentów	Katarzyna Paszkowska Dagmara Głuszczyńska	25.06.2025 PS nr 1 Brzeg Dln.
59.	Uczymy się pomagać...wykorzystanie aplikacji na telefon do nauki pierwszej pomocy w klasie II	Radosław Sroka	25.06.2025 ZSP nr 2 Brzeg Dln.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

DZIEŃ ŚWIADOMOŚCI AUTYZMU

Chcę poznać Twój świat

Data: 03.04.2025r.

Uczestnicy: grupa 3-4 latków, 5 latków i 6 latków.

Prowadzące: Magdalena Śleboda, Karolina Pirga, Paulina Kopocińska.

Temat zajęć: *Chcę poznać Twój świat.*

Cele ogólne:

- zapoznanie i upowszechnianie wśród dzieci wiedzy na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu;
- poznanie problemów osób ze spektrum autyzmu i ich trudności w rozumieniu świata;
- rozbudzenie tolerancji, szacunku i akceptacji wobec rówieśników;
- rozwijanie umiejętności twórczego myślenia;
- rozwijanie umiejętności nazywania oraz wyrażania własnych emocji;
- rozwijanie kreatywności i wyobraźni;
- stymulacja i rozwój zmysłów;
- integracja ze społecznością szkolną.

Cele szczegółowe:

Dziecko potrafi:

- powiedzieć, czym jest autyzm oraz jakimi cechami charakteryzuje się osoba ze spektrum autyzmu;
- szanować odmienny sposób bycia swoich autystycznych kolegów;
- rozumie, w jaki sposób można pomóc w codziennych sytuacjach koledze/koleżance będącym w spektrum;
- nazywa zapachy, które czuje poprzez wąchanie i produkty, których próbuje;
- samodzielnie wykonuje pracę plastyczną- malowanie kamieni.

Metody pracy:

- pogadanka,
- pokaz,
- działania praktyczne.

Środki dydaktyczne: tablica multimedialna, stolik, chusta, olejek różany, olejek pomarańczowy, kawa, banan, jabłko, woda, kredki, maskotka, piłeczka, grzebień, brystole, farby, pędzle, kamienie, niebieskie balony.

Przebieg zajęć:

1. Rozpoczęcie zajęć- przywitanie uczestników. Wyjaśnienie dzieciom, dlaczego zostały poproszone o ubranie się na niebiesko.
2. Projekcja bajki animowanej o autyzmie w oparciu o fragmenty książki Roksanę Jędrzejewskiej-Wróbel pt. *Kosmita*. Rozmowa kierowana na temat bajki.
3. Ćwiczenie odbioru świata przez zmysły.
 - ✓ Nauczyciel rozkłada na stoliku kilka olejków zapachowych, produktów spożywczych i przedmiotów codziennego użytku (olejek pomarańczowy, olejek różany, kawa, banan, jabłko, jogurt, woda, kredki, maskotka, grzebień, piłeczka).
 - ✓ Zaprasza na środek wybranych uczestników zajęć i zakrywa im oczy chustką.
 - ✓ Na początek dzieci wążają różne produkty i próbują odpowiedzieć, co to jest używając do tego zmysłu węchu.
 - ✓ Następnie inne dzieci próbują produktów spożywczych i za pomocą zmysłu smaku opowiadają o tym, co jedzą.
 - ✓ Ostatnia grupa dzieci zmysłem dotyku próbuje odpowiedzieć na pytanie, co trzyma w rękach.
4. Przygotowanie transparentu. Każdy nauczyciel wraz ze swoją grupą przygotowuje plakat w kształcie serca. Dzieci odbijają na nim swoje dłonie pomalowane niebieską farbą.
5. Wyjście wszystkich grup na podwórkę szkolną. Grupa 3-4 latków spaceruje po okolicy z transparentami i wypuszcza w niebo niebieskie balony na znak solidarności z osobami będącymi w spektrum. Grupa 5 i 6 latków maluje za pomocą niebieskiej farby kamienie, które będą częścią dekoracji ogrodu szkolnego.
6. Udział w ognisku integracyjnym.
7. Podsumowanie zajęć i podziękowanie.

opracowanie: mgr Magdalena Śleboda - pedagog, nauczyciel
wychowania przedszkolnego w Szkole Podstawowej
im. K. Makuszyńskiego w Starym Wołowie

SCENARIUSZ ZAJĘĆ W GRUPIE PRZEDSZKOLNEJ

uczestnicy: dzieci przedszkolne 5-6-latki

czas trwania zajęć: 90 minut

TEMAT: *Piątka za segregację. Dlaczego warto segregować ŚMIECI?*

CELE GŁÓWNE:

- ✓ kształtowanie postaw proekologicznych u dzieci,
- ✓ kształtowanie umiejętności słuchania i obserwowania.

CELE OPERACYJNE

dziecko:

- ✓ rozpoznaje materiał z jakiego wykonany jest odpad;
- ✓ rozpoznaje kolory pojemników do segregacji;
- ✓ segreguje odpady do właściwych pojemników (makulatura, szkło, plastik, metal);
- ✓ bierze udział w doświadczeniu – „sadzimy śmieci”;
- ✓ wypowiada się na temat treści utworu;
- ✓ czerpie radość ze wspólnej zabawy;
- ✓ uświadamia sobie, że wszyscy ludzie muszą dbać o środowisko naturalne.

METODY:

- ✓ czynne: zadań stawianych dziecku, ćwiczenia praktyczne;
- ✓ słowne: rozmowa, opowiadanie, instrukcje do zadań;
- ✓ percepcyjne: obserwacja, pokaz (prezentacja).

FORMA:

- ✓ zbiorowa,
- ✓ indywidualna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- ✓ różnorodne odpady wcześniej zgromadzone przez dzieci;
- ✓ stacja do segregacji śmieci (niebieski – makulatura, żółty – plastik, zielony – szkło kolorowe, czerwony – metal);
- ✓ obrazki poszczególnych śmieci i napisy;
- ✓ historyjka obrazkowa do tekstu opowiadania;
- ✓ prezentacja *Daj drugie życie przedmiotom codziennego użytku*.
- ✓ <https://www.google.com/search?client=firefox-b-e&channel=entpr&q=Recykling-drugie+%C5%BCycie+%C5%9Bmieci%E2%80%9D#fpstate=ive&vld=cid:26d48443,vid:Jjg5QG6Bfzc,st:0>
- ✓ szklane słoiki;
- ✓ ziemia do sadzenia;
- ✓ podkłady, pojemniki na ziemię;
- ✓ bajka *Dobre rady na złe odpady – czyli ekologiczny Czerwony Kapturek*

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

I. Przywitanie dzieci i czas na zajęcie miejsc na dywanie.

II. Zgadnij, co to jest i nazwij to.

Nauczyciel tłumaczy dzieciom, że ich zadaniem będzie odgadnięcie tematu dzisiejszych zajęć w oparciu o podane przez nauczyciela zdania. Dzieci, które domyślą się, o czym będą zajęcia, mogą podnieść rękę do góry.

ZAGADKI

1. Wszyscy je produkują.
2. Jest ich coraz więcej.
3. Większość to opakowania.
4. Mogą się w nie zaplątać zwierzęta.
5. Nie wolno ich palić w piecu domowym.
6. Mogą być z papieru, plastiku, metalu lub szkła.
7. Czasami brzydko pachną .
8. Wyrzucamy je do kosza.

III. Wyjaśnienie pojęcia – „segregacja”.

Demonstracja pojemników na odpady i omówienie ich przeznaczenia oraz wyjaśnienie różnej kolorystyki (INSTRUKCJA NAUCZYCIELA). Wyjaśnienie, do którego pojemnika, jakie odpady wrzucamy- POKAZ (nauczyciel wskazuje odpad i wrzuca go do właściwego pojemnika).

INSTRUKCJA NAUCZYCIELA

Żółty: metale i tworzywa sztuczne (plastikowe butelki, puszki, kartony po soku/mleku, kapsle, nakrętki, folia aluminiowa).

Niebieski: papier (opakowania z papieru i tektury, zeszyty, gazety i czasopisma).

Zielony: szkło (słoiki, butelki, inne szklane opakowania).

Brązowy: odpady biodegradowalne, czyli takie, które nie stanowią zagrożenia dla środowiska i po pewnym czasie rozłożą się w ziemi (odpadki owocowe i warzywne); specjalną grupą odpadów biodegradowalnych są tzw. odpady zielone (liście, gałęzie, trawa, kwiaty).

Czarny: odpady zmieszane: wszystkie pozostałe odpady, których ponownie już nie wykorzystamy (zużyte chusteczki, pieluchy jednorazowe, resztki jedzenia pochodzenia zwierzęcego).

IV. Uważne słuchanie.

Wysłuchanie bajki *Dobre rady na złe odpady –czyli ekologiczny Czerwony Kapturek*

https://www.youtube.com/watch?v=1tml_0QIUBY

V. Rozmowa na temat obejrzanej bajki. Pytania i odpowiedzi.

1. Co zobaczył Kapturek podczas spaceru?
2. Kto zrobił bałagan w lesie?
3. Co zrobił Czerwony Kapturek, gdy odkrył, kto odpowiada za ten bałagan?
4. Co leśniczy kazał zrobić wilkowi?
5. Czy wilk zmienił swoją postawę?

VI. ZABAWA, POGADANKA *Uwaga, śmieci! Znajdź właściwy pojemnik.*

1. Zabawa ruchowa rozwijająca wyobraźnię. Nauczyciel zaprasza dzieci „na spacer po lesie”. Dzieci chodzą po dywanie i na sygnał nauczyciela przeskakują przeszkody – śmieci.

Przykładowe zdania wypowiedziane przez nauczyciela:

- *Wolno spacerujemy leśną ścieżką. Uwaga, puszka po napoju!*
- *Idziemy trochę szybciej... Uwaga, kartonowe opakowanie po soku!*
- *Idziemy dalej. Szklana butelka!*
- *Uwaga, stara gazeta!*
- *Uwaga, ogryzek jabłka*

2. Pogadanka.

Teraz dzieci siedzą w kole. Nauczyciel nawiązuje do poprzedniej zabawy, zadaje dzieciom pytania:

1. Jakie śmieci spotkaliście na swojej drodze?
2. Czy te śmieci powinny znaleźć się w lesie?
3. Co powinniśmy teraz zrobić? Zostawić je tam, czy wrócić do lasu i je pozbiierać?

Dzieci poruszają się swobodnie po sali- lesie. Zbierają rozrzucone śmieci. Na sygnał nauczyciela ustawiają się w szeregu przed pojemnikami (przy stacji do segregacji). Zgodnie z poleceniem nauczyciela, np. „papier”, „metal”, itd. dziecko podchodzi i wrzuca trzymany w ręku odpad do właściwego pojemnika.

VII. *Sadźmy śmieci.*

1. Wykorzystanie szklanych słoików oraz ziemi do wspólnego posadzenia w nich różnych odpadów, w celu dalszych obserwacji.
2. Omówienie doświadczenia. Dzieci zabierają posadzone śmieci ze sobą do domu, obserwują, przynoszą je do szkoły w czerwcu, w celu podsumowania doświadczenia.

VIII. *Rundka.*

1. Dziecko, które trzyma w ręku plastikową butelkę, kończy zdanie:
„Segregowanie śmieci jest ważne, ponieważ.....”
2. Obejrzenie krótkiego pokazu *Daj drugie życie przedmiotom codziennego użytku.*

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-e&channel=entpr&q=Recykling-drugie+%C5%BCycie+%C5%9Bmieci%E2%80%9D#fpstate=ive&vld=cid:26d48443,vid:Jjg5QG6Bfzc,st:0>

IX. Podsumowanie zajęć.

1. Quiz wiedzy na temat segregacji odpadów.

Nauczyciel mówi: Nasz bohater (tu imię) chciałby sprawdzić, czego się dziś nauczyliście i co zapamiętaliście z naszych zajęć. Powiem Wam teraz kilka zdań, a Wy będziecie musieli zdecydować czy są one prawdziwe czy nie. Jeśli powiem prawdę – dwa razy klaśnijcie w dłonie; jeśli fałsz – podskoczcie.

Przykładowe zdania:

- ✓ Pojemnik na papier jest żółty. (F)
- ✓ Pojemnik na szkło jest zielony. (P)
- ✓ Śmieci możemy wyrzucać gdziekolwiek. (F)
- ✓ Zużyte chustki do nosa wyrzucamy do pojemnika na papier. (F)

- ✓ Wszystkie śmieci należy wyrzucać do tego samego kosza. (F)
- ✓ Recykling jest dobry dla środowiska. (P)

2. Pokoloruj obrazek: załącznik 1.załącznik 2.

3. Podziękowanie za aktywność na zajęciach. Wręczenie prezentów za aktywne uczestnictwo-zakładki do książek.

opracowanie: mgr Paulina Kopocińska- nauczyciel przedszkola
w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie

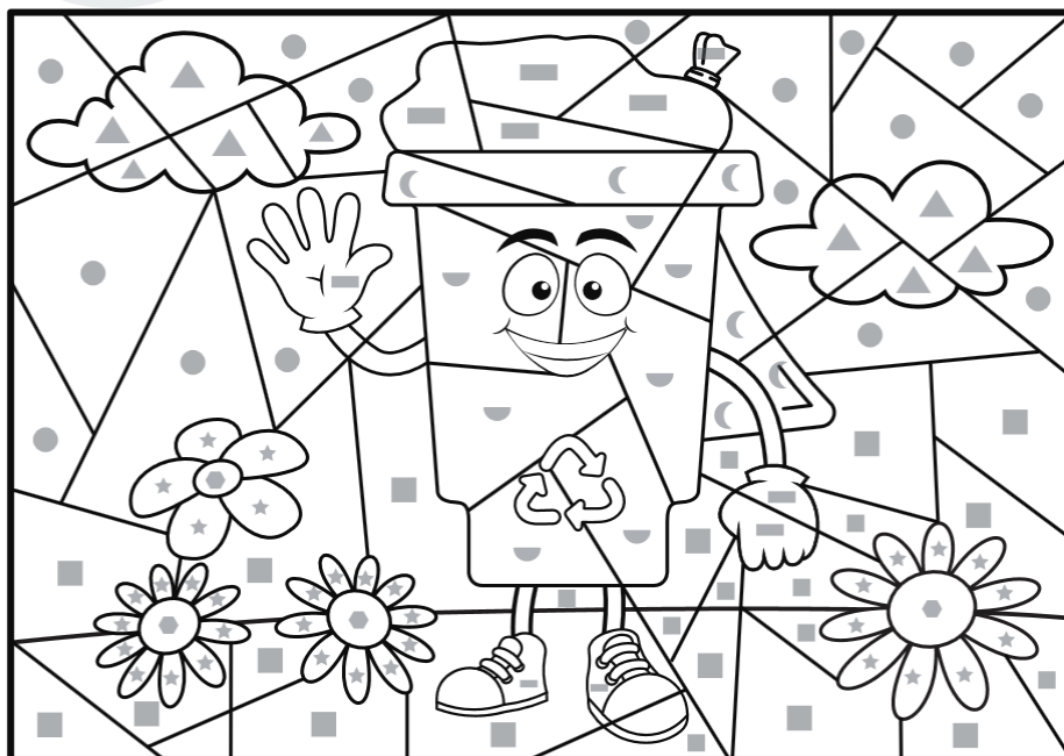
ZAŁĄCZNIK

1.

Pokoloruj obrazek według wzoru.

Zwróć uwagę na kształty
oznaczeń na polach.

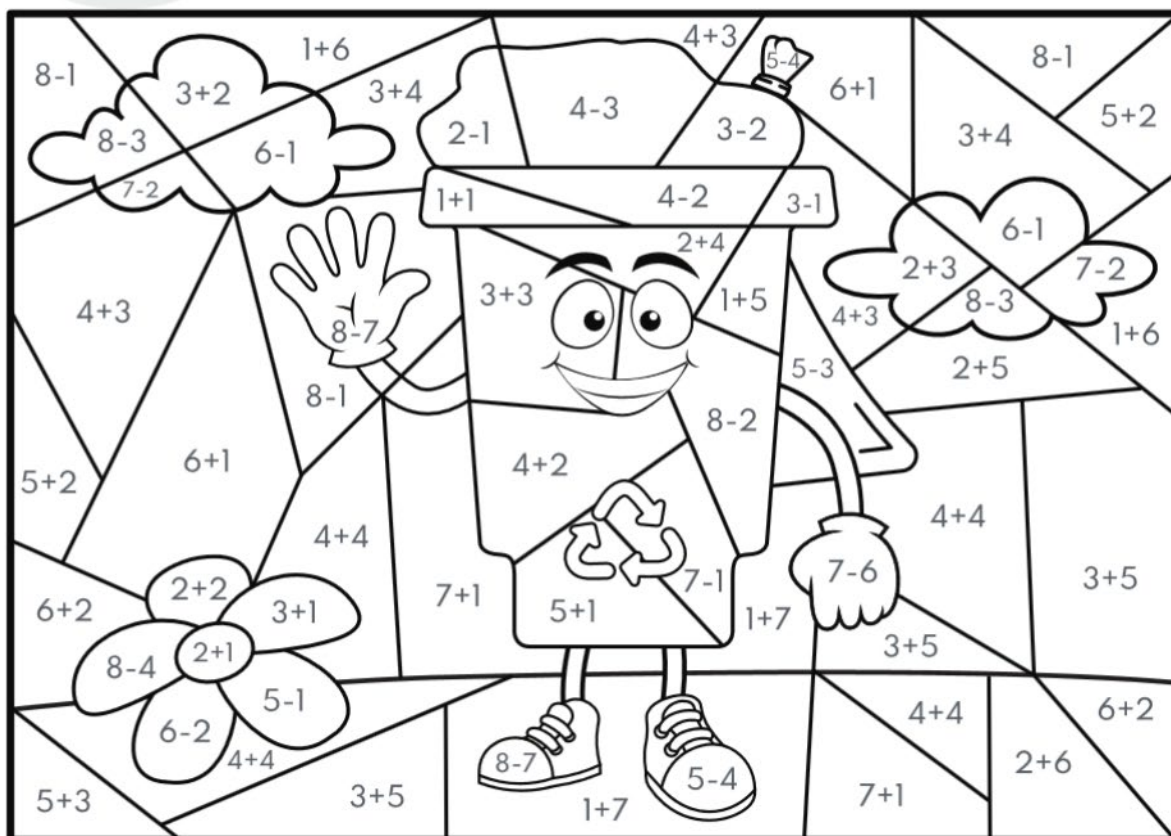
- niebieski
- granatowy
- zielony
- czerwony
- fioletowy
- pomarańczowy
- żółty
- szary

ZAŁĄCZNIK

2.

Oblicz i pokoloruj
w następujący sposób:

- 1 =
- 2 =
- 3 =
- 4 =
- 5 =
- 6 =
- 7 =
- 8 =

PROJEKT DLA DZIECI PRZEDSZKOLNYCH I I ETAPU EDUKACJI *Zainwestuj w naszą planetę*
 Edukacyjna akcja proekologiczna w grupie dzieci przedszkolnych zachęcająca do ekologicznego trybu życia.

Cel główny

- ✓ wzrost kompetencji dzieci i rodziców w zakresie ochrony przed ekspozycją na dym, zanieczyszczenia powietrza, segregowania śmiecia także zachęcenie do sprzątania świata, sadzenia drzew.

Działania ekologiczne akcji to cykl zajęć dydaktycznych skierowany do dzieci, składający się z 6 zajęć edukacyjnych o następującej tematyce

1. Segregujemy odpady

Na podstawie wiersza Igora Sikiryckiego należy przeprowadzić z dziećmi pogadankę na temat segregowania śmieci. Wyjaśnić pojęcie recyklingu. Zapoznać z pojemnikami na śmieci w różnych kolorach i wyjaśnić korzyści zgodnie z przeznaczeniem. Dzieci praktycznie segregują śmieci do odpowiednich pojemników.

2. Chory komin

Scenka teatralna- nauczycielka wciela się najpierw w rolę doktora „Chorego komina”, doktórego dzieci wrzucają to, co nie powinno się palić w piecu. Następnie nauczycielka wcieliła się w rolę lekarza i uzdrawiała komin poprzez badanie komina.

Wykonanie indywidualnego plakatu na tekturowych planszach, na którym jest napisane hasło „Nie pal w piecu śmieci, o to proszą dzieci”- ozdabianie tektur ich własnymi rysunkami.

Po zajęciach dzieci wybierają się na spacer po okolicy obserwując różne rodzaje dymów wydobywających się z kominów, samochodów

3. Czysta Planeta

Wysłuchanie wiersza „Opowieść Ziemi”, dokonanie wspólnej analizy. Dzieci poprzez działania praktyczne zapoznają się z globusem. „Ziemia szczęśliwa, ziemia smutna”- omówienie ilustracji ziemi szczęśliwej”, której służą działania proekologiczne. „Ziemia smutna”- przedstawienie rekwizytów zagrażających środowisku przyrodniczemu ze strony człowieka. Wykonanie pracy plastycznej poprzez rysowanie i naklejanie ilustracji do odpowiednich kul ziemskich (wesołej, smutnej).

4. Drugie życie butelki

W ramach prowadzonej akcji należy przeprowadzić rozmowę na temat ekologicznej postawy ponownego wykorzystania zużytych przedmiotów. Dzieci podczas burzy mózgów dzielą się

twórczymi pomysłami ponownego wykorzystania butelki plastikowej i szklanej . Przedszkolaki zapoznają się również z symbolami ekologicznymi, próbują je odnaleźć na etykiecie wody mineralnej (innych napojów) i określają, co oznaczają dane znaki.

Następnie przechodzimy do działań praktycznych. Dzieci wykonują według wcześniejszych pomysłów nowe przedmioty z butelek, nadają im nowe znaczenie – zajęcie „Magiczna butelka”.

Małe szklane butelki, dzieci przeznaczają na wazoniki dla ciętych tulipanów. Z małych butelek plastikowych wykonują pojemniki na kredki i pędzelki. Duże plastikowe butelki posłużą za doniczki dla krokusów oraz naczynie do wysiania rzeżuchy. Nauczyciel pomaga dzieciom przygotować (porozcinać) butelki plastikowe, a następnie dzieci ozdabiają je, sadzą kwiaty w ziemi, wykładają butelkę watą i sieją rzeżuchę

Sprzątanie terenu przedszkola- dzieci zaopatrzone w foliowe rękawiczki i worki, chętnie i z zaangażowaniem sprzątają teren wokół przedszkola oraz pobliski park. To wspólna lekcja poszanowania środowiska. Jej celem jest promowanie nieśmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko.

5. Dbam o moją Planetę Ziemię

W tym dniu przeprowadzamy zajęcia podsumowujące wcześniejsze działania, zrealizowane w ramach akcji. Dzieci kolorują ekologiczne wydrukowane obrazki.

Dzieci idąc do domu zabierają je ze sobą, by razem z rodziną zastanowić się, co można dobrego uczynić dla swojej najbliższej okolicy, by wszystkim żyło się zdrowiej i w pięknym otoczeniu przyrody.

6. Święto drzewa

Z tej okazji dzieci spotkają się na placu przed przedszkolem, aby wspólnie odczytać obietnice ekologiczne złożone przez każdą grupę przedszkolną. Dzieci i panie obiecują między innymi: nie łamać gałęzi drzew, dbać o lasy, segregować śmieci, nie zanieczyszczać środowiska odpadami.

Następnie wszystkie przedszkolaki śpiewają piosenkę o treści ekologicznej i sadzą w ogrodzie przedszkolnym drzewko.

Kolejnym działaniem podczas dni akcji może być zorganizowanie zbiórki zużytych baterii do specjalnego pojemnika w celu ochrony środowiska naturalnego (można taką akcję zaplanować wcześniej na terenie szkoły, całego przedszkola). Ważne jest, żeby już najmłodsze dzieci zwróciły uwagę na problem szkodliwych odpadów i nauczyły się, jak należy z nimi postępować.

Dotyczy to w szczególności odzysku zużytych baterii. W skład baterii wchodzi metale szkodliwe dla środowiska i organizmu ludzkiego.

7. Nie pal w piecach śmieci KONKURS

Ostatnim działaniem realizacji akcji jest konkurs wewnątrzprzedszkolny. Głównym jego celem jest zwrócenie uwagi na zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, jakie niesie palenie śmieci w piecach. Ma to zmotywować dzieci ich rodziców do działań sprzyjających ochronie środowiska.

Ustala się termin, do kiedy mają wpłynąć prace wykonane wspólnie przez dzieci i rodziców w domu. Rozstrzygnięcie konkursu. Dzieci biorące udział w konkursie otrzymają pamiątkowe dyplomy oraz nagrody. Prace zostają wyeksponowane na korytarzach.

Dzięki podjętym działaniom i przeprowadzonym cyklem zajęć edukacyjnych dzieci uwrażliwią się na potrzebę ochrony środowiska. Akcja ta stanowi pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości zanieczyszczenia planety. Wiedza i umiejętności nabyte przez dzieci w przedszkolu nie tylko będą procentować na ich życiowe wybory, codzienne nawyki zdrowotne, ale także umiejętności rozpoznawania co jest dobre dla ich zdrowia, a co im szkodzi. Postawę, którą uda się wykształcić u dzieci w wieku przedszkolnym, zaowocuje przez całe ich życie.

Optymistyczne przedszkole stawia sobie za priorytetowy cel wychowanie dzieci w duchu poszanowania dla przyrody i nauczanie ich, jak należy chronić środowisko.

OPRACOWANIE: Paulina Kopocińska- nauczycielw SP w Starym Wołowie

Danuta Haller- doradca metodyczny

Propozycje książek do wykorzystania w pracy z małymi dziećmi, na Dzień Ziemi

wydawnictwo BABARYBA :

1. Eduarda Lim, **„Strajk”**
2. Eun-Ju Kim **„Plastik fantastik**
3. Gerda Raidt **„Śmieci: najbardziej uciążliwy problem na świecie!”**
4. Christina Steinlein i Miek Scheier **„Woda: źródło życia”**
5. Gaëlle Bouttier-Guérive, tłum. Maciej Falski, **„Wielka księga zabaw. Ratujmy Ziemię”,** wyd. Edukacyjny Egmont.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

TEMAT: Symbole w *Małym Księciu*.

ADRESACI: klasa VII

CZAS TRWANIA: 90 min

ZAJĘCIA: język polski

MIEJSCE: Szkoła Podstawowa nr1 im. A. Mickiewicza w Brzegu Dolnym

Cele lekcji (uczeń):

- podaje alegoryczne znaczenie bohaterów *Małego Księcia*,
- wskazuje symbole w lekturze i omawia ich sens,
- określa przesłanie dzieła,
- umiejętnie wykorzystuje informacje zawarte w źródłach (QR kody),
- tworzy projekt edukacyjny; realizuje prezentację z wykorzystaniem technologii multimedialnych.

Metody pracy:

- notatka graficzna
- burza mózgów
- dyskusja
- heureza
- biegane zadanie

Formy pracy:

- zbiorowa
- grupowa
- indywidualna

Materiały dydaktyczne:

- rozsypanka wyrazowa (załącznik nr 1)
- QR kody z informacjami (załącznik nr 2)
- wskazówki do odszukania QR kodów i pytania (załącznik nr 3)

PRZEBIEG LEKCJI

Część wprowadzająca (ok. 15 minut)

1. Nauczyciel podaje temat lekcji i wyjaśnia jej cele; każdy uczeń otrzymuje rozsypankę wyrazową (załącznik nr 1); nauczyciel mówi, że mieszkańcy planet odwiedzanych przez *Małego Księcia* są alegoriami typowych wad ludzi dorosłych. Zadaniem uczniów jest wskazać, z którymi wadami wiążą się poszczególne postacie. Po sprawdzeniu zadania uczniowie wklejają notatkę do zeszytu.

król pyszałek pijak biznesmen latarnik geograf	pragnienie posiadania/ uleganie nałogom/ oderwanie od realnego świata/ nieustanne poszukiwanie poklasku/ pracoholizm/ życiowa bierność/ żądza władzy/ egocentryzm/ ograniczanie się do wiedzy nieprzydatnej w życiu/ materializm
---	--

2. Nauczyciel prosi uczniów, by wymienili cechy Małego Księcia (pracowitość, odpowiedzialność i troska, zaradność, wrażliwość, mądrość, ciekawość świata, otwartość, szczerść, cierpliwość, spostrzegawczość, pogoda ducha).
3. Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy; jedna otrzymuje kartkę z definicją alegorii, druga z definicją symbolu. Po przeczytaniu definicji, uczniowie wyjaśniają, jak rozumieją terminy, dyskutują między sobą, wzajemnie tłumaczą sobie pojęcie, wyjaśniają różnicę między alegorią a symbolem.
4. Biegane zadanie: celem obu grup jest pomieszczenie się i wzajemne tłumaczenie sobie definicji i różnic między alegorią i symbolem. Prawidłowym ukończeniem zadania jest znajomość i rozumienie terminów przez wszystkich uczniów z dwóch grup

Część właściwa (ok. 25 minut)

1. Nauczyciel wyjaśnia, iż autor zawarł w swoim utworze liczne symbole, które niosą wiele istotnych prawd życiowych. Nauczyciel dzieli klasę na 9 grup. Każda grupa otrzymuje wskazówkę do odszukania w QR kodach informacji na temat swojego symbolu, a także pytanie dotyczące konkretnego symbolu. Zadaniem każdej grupy jest stworzenie notatki graficznej – symbol – informacja – odpowiedź na pytanie/krótkie omówienie problemu; po skończonym zadaniu uczniowie prezentują wyniki swojej pracy.
2. Nauczyciel pyta uczniów, które symbole pojawiające się w *Małym Księciu* uważają za najważniejsze i dlaczego (uczniowie argumentują swoje zdanie)

Część podsumowująca (ok. 5 minut)

1. Uczniowie starają się odpowiedzieć na pytanie: jakie jest przesłanie *Małego Księcia* i komu można polecić tę książkę – dzieciom czy dorosłym?
(Książka *Mały Książę* jest przeznaczona dla wszystkich (zarówno dla dorosłych, jak i dzieci). Każdy czytelnik bez względu na to, ile ma lat, nosi w sobie pragnienie dobra, prawdy, bycia kochanym i szczęśliwym. Wrażliwość, czystość spojrzenia, odwaga, mądrość i autentyczność spojrzenia dziecka na świat mają wymiar uniwersalny. Przesłania zawarte w tym utworze doskonale odnoszą się też do współczesności, która, zdaniem wielu przypomina pustynię wartości. Tym bardziej *Mały Książę* może być dla każdego człowieka doskonałym narzędziem do poszukiwania ich w sobie.)

II część lekcji (kolejne 45 minut)

1. Zadaniem uczniów jest rozwinąć słowa Małego Księcia: *Ludzie miewają różne gwiazdy* i przygotować w wybranym przez siebie programie prezentację, film lub animację na ten temat.

Bibliografia:

1. Karolczyk – Kozyra A., Krajewska M., Kujawa – Weinke D., Sieńczak A. *Zamieřmy słowo. Język polski. Klasa 7.*, WSiP, Warszawa 2023.
2. <https://qr-online.pl/>

opracowanie Karolina Szwak- nauczyciel języka polskiego

Załącznik nr 1

król	pragnienie posiadania/
pyszałek	uleganie nałogom/
pijak	oderwanie od realnego świata/
biznesmen	nieustanne poszukiwanie poklasku/ pracobolizm/
latarnik	życiowa bierność/
geograf	żądza władzy/
	egocentryzm/
	ograniczanie się do wiedzy nieprzydatnej w życiu/
	materializm

Załącznik nr 2

Informacje zawarte w QR kodach:

Baobaby – symbol zła, grzechu, złych intencji i myśli, które – jeśli nie zostaną zduszone w zarodku – szybko przekształcają się w czyny i mogą zniszczyć człowieka.

Wulkany – emocje drzemące w człowieku, którym nie wolno ulegać, należy je mieć pod kontrolą.

Róża – symbol miłości, piękna, kobiecości, delikatności, kruchości, namiętności, próżności. Róża ma kolce i może zranić – podobnie jak miłość.

Lis – symbol mądrości, wierności, przyjaźni i doświadczenia życiowego.

Żmija – symbol zmiany, śmierci, ale też początku nowego życia (lub jego nowego etapu).

Pustynia – symbol samotności, opuszczenia, duchowego wypalenia, pustki, nieukozonej tęsknoty.

Studnia – symbol życia i nadziei / **Woda** – symbol życia, mądrości, prawdy i poznania.

Planeta – symbol prywatności każdego człowieka, jego życiowej przestrzeni; można się na niej zamknąć i stać się jej więźniem lub wyruszyć w podróż, by poznać świat i samego siebie.

Podróż – symbol poszukiwania sensu życia, poznawania samego siebie, stopniowego dojrzewania.

Załącznik nr 3

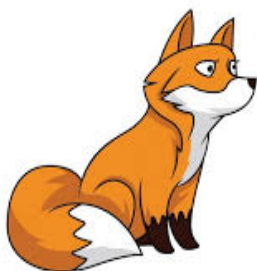
Co symbolizuje regularne usuwanie baobabów?

Co symbolizuje konieczność regularnego
pielęgnowania i podlewania róży przez
Małego Księcia?

Dlaczego Mały Książę co tydzień czyścił wulkany na swojej asteroidzie?

Z jakimi cechami zazwyczaj kojarzy się lis? Dlaczego autor *Małego Księcia* przełamał to stereotypowe myślenie?

Jaka zmiana czekała Małego Księcia po ukąszeniu go przez żmiję?

Jaką rolę w życiu Małego Księcia odgrywa pustynia?

W jakich okolicznościach i z kim Mały Książę natrafia na studnię? Dlaczego pragnie napić się z niej wody?

W jakim celu Mały Książę opuszcza swoją planetę?

Czego o sobie i świecie uczy się Mały Książę podczas wędrówki?

KONSPEKT LEKCJI JĘZYKA POLSKIEGO

Temat lekcji: Losy jednostki wciągniętej w wir historii.

Podsumowanie refleksji na temat poezji II wojny światowej.

Klasa: 8 szkoły podstawowej

Prowadzący: Justyna Przychodna

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

Uczeń:

- rozpoznaje motywy wojenne w poezji (np. cierpienie, heroizm, poświęcenie, śmierć, strach, dehumanizacja);
- omawia wpływ historii na życie jednostki na podstawie poznanych utworów;
- formułuje własne refleksje na temat przeżyć ludzi w czasie wojny;
- doskonali umiejętność analizy i interpretacji wierszy;
- posługuje się pojęciami: liryka, podmiot liryczny, środki stylistyczne (np. metafora, symbol, epitet, hiperbola);
- nazywa emocje towarzyszące podmiotom lirycznym;
- potrafi wskazać, ocenić i zrozumieć w jaki sposób historia zdeterminowała losy jednostek na przykładzie wierszy wykorzystanych w czasie lekcji.

Metody pracy:

- rozmowa kierowana,
- praca z tekstem literackim,
- praca indywidualna,
- dyskusja;
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik do języka polskiego,
- wiersze: K.K. Baczyński „Elegia o... [chłopcu polskim]”, L. Staff „Pierwsza przechadzka”,
- karta pracy,
- prezentacja multimedialna.

Przebieg lekcji:

1. Faza wstępna

- Powitanie uczniów.
- Przypomnienie tematów ostatnich lekcji – powtórzenie wiadomości o K. K. Baczyńskim i L. Staffie oraz kontekstu II wojny światowej.

2. Faza realizacyjna

- Przypomnienie treści wierszy : K.K. Baczyńskiego „Elegia o... [chłopcu polskim]” i L. Staffa „Pierwsza przechadzka”.
- Analiza porównawcza utworów – kontekst historyczny oraz obraz bohatera, emocji i zawartego w nich przesłania (karta pracy).

- Emocjonalna mapa – nazywanie przez uczniów emocji towarzyszących podmiotom lirycznym.

3. Faza podsumowująca

- List do poety - Baczyńskiego lub Staffa. Uczniowie zawierają w jego treści refleksje dotyczące wpływu wojny na życie i los jednostki. Przypomnienie listu jako użytkowej formy wypowiedzi.
- Krótka końcowa dyskusja na temat kruchości człowieka wobec historii.
- Podziękowanie uczniom za udział w zajęciach.

Opracowanie: Justyna Przychodna

Załącznik:

KARTA PRACY

Porównanie utworów:

Krzysztof Kamil Baczyński „Elegia o... [chłopcu polskim]”

Leopold Staff „Pierwsza przechadzka”

Zadanie 1.

Odpowiedz na pytania:

1. Jaką wizję jednostki uwikłanej w tragizm dziejów przedstawia Baczyński, a jaką Staff?

Odpowiedź:

.....

2. Jakie wnioski płyną z porównania sytuacji oby podmiotów lirycznych?

Odpowiedź:

.....

3. W jakich realiach (czasach, okolicznościach) rozgrywa się akcja obu utworów? Jak wpływa to na nastrój wierszy?

Odpowiedź:

.....

4. Czy w którymś z wierszy pojawia się motyw nadziei? Jeśli tak — jak ją rozumiesz?

Odpowiedź:

.....

5. Zaznacz, jakie motywy pojawiają się w obu wierszach (więcej niż jedna odpowiedź możliwa):

☐ Motyw wojny

☐ Motyw radości życia

☐ Motyw dzieciństwa

☐ Motyw śmierci

☐ Motyw młodości

☐ Motyw beztroski

Cichy kontrakt rodzinny:

Będę się tobą opiekować, mamo/tato, by poczuć się kochanym i bezpiecznym

Parentyfikacja to pojęcie, które w psychologii opisuje odwrócenie ról w rodzinie, kiedy to dziecko przejmuje rolę opiekuna w stosunku do swoich rodziców lub innych członków rodziny, np. rodzeństwa. To zjawisko często bywa niewidoczne na pierwszy rzut oka, ponieważ dzieci uczą się „radzić sobie” z sytuacjami, które znacząco wykraczają poza ich rozwój emocjonalny i możliwości wieku. Jest to odwrócenie tradycyjnych ról w rodzinie, które może prowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji w życiu dziecka, zarówno w dzieciństwie, jak i w dorosłości

Parentyfikacja może mieć różne oblicza — od konieczności opiekowania się młodszym rodzeństwem, przez wspieranie emocjonalne rodziców, aż po przejmowanie dorosłych obowiązków domowych czy rozwiązywanie rodzinnych konfliktów. Choć czasem wydaje się, że takie dzieci są „odpowiedzialne ponad miarę”, to w rzeczywistości jest to mechanizm przystosowawczy, który zostawia ślady na całe życie.

Przyczyn parentyfikacji jest bardzo wiele. Są to między innymi: choroba rodzica, uzależnienie rodzica od narkotyków, alkoholu, hazardu, separacja rodziców lub ich rozwód, problemy finansowe rodziców, brak wsparcia ze strony rodziców lub zaniedbywanie emocjonalne dziecka przez rodziców.

Osoby, które w dzieciństwie doświadczyły parentyfikacji, często w dorosłości zmagają się z trudnościami w stawianiu granic, nadmiernym poczuciem odpowiedzialności za innych, lękiem przed odrzuceniem i porażką czy też brakiem kontaktu z własnymi potrzebami i emocjami. Dzieci, które doświadczyły parentyfikacji, często czują się nadmiernie odpowiedzialne za innych ludzi. Parentyfikowane dzieci nierzadko mają problemy z budowaniem głębokich relacji w dorosłości. Mogą obawiać się bliskości, unikać zaangażowania lub być nadmiernie opiekuńcze wobec partnerów. Często czują, że ich wartość wynika wyłącznie z tego, co robią dla innych, a nie z tego, kim są.

Świadomość parentyfikacji to pierwszy krok do zrozumienia własnych schematów zachowań i budowania zdrowszych relacji — zarówno prywatnych, jak i zawodowych. Jako dorośli możemy nauczyć się oddzielać odpowiedzialność za siebie od odpowiedzialności za innych, co jest kluczowe dla dobrego samopoczucia psychicznego.

Rozmowa o parentyfikacji jest szczególnie ważna w pracy nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych, którzy często jako pierwsi mogą dostrzec u dziecka sygnały, że zbyt wcześnie wzięło na siebie dorosłe obowiązki, ponieważ parentyfikacja to dzieciństwo na skróty — dorosłość zaczynająca się zbyt wcześnie, zanim dziecko do niej dojrzeje.

Propozycje ćwiczeń dla nauczycieli

Ćwiczenie 1 — Rozpoznaj sygnały

Cel: uwrażliwienie nauczycieli na subtelne znaki parentyfikacji.

Poproś uczestników szkolenia, by w parach wymienili cechy ucznia, który:

- zawsze jest „dojrzały ponad wiek”,
- unika mówienia o swoich emocjach,
- stara się „pomagać wszystkim” kosztem siebie,
- często przejmuje odpowiedzialność w sytuacjach, które wykraczają poza jego możliwości.

Po omówieniu podkreśl, że tego typu zachowania mogą być sygnałem, że uczeń doświadcza parentyfikacji w domu.

Ćwiczenie 2 — Mapa wspierających zdań

Cel: budowanie alternatywnych komunikatów wspierających dla dzieci parentyfikowanych.

Podaj nauczycielom kilka zdań, które dzieci parentyfikowane często słyszą w domu, np.:

- „Jesteś moim oparciem, bez ciebie sobie nie poradzę.”
- „Musisz być silny/silna, mama/tata cię potrzebuje.”
- „Nie mam nikogo innego, tylko ciebie.”

Poproś, aby nauczyciele wspólnie opracowali inne — wspierające — komunikaty, które można kierować do takiego dziecka w szkole, np.:

- „Tutaj możesz być dzieckiem, nie musisz być zawsze silny/a.”
- „Twoje emocje i potrzeby są ważne.”
- „Nie musisz rozwiązywać dorosłych problemów.”

Ćwiczenie 3 — Refleksja osobista

Cel: autorefleksja i budowanie empatii.

Poproś nauczycieli o chwilę ciszy i odpowiedź (na kartce, anonimowo) na pytania:

- Czy w moim dzieciństwie byłem/byłam czasem „za dorosły/a jak na swój wiek”?
- Jakie uczucia towarzyszyły mi, gdy musiałem/musiałam brać odpowiedzialność za dorosłych?
- Jak mogę wykorzystać to doświadczenie, by być bardziej uważnym nauczycielem dla dzieci w podobnej sytuacji?

Po chwili warto podkreślić, że wielu dorosłych nosi w sobie ślady parentyfikacji, co pomaga lepiej rozumieć uczniów, ale wymaga też troski o własne granice.

Ewa Nowak- doradca metodyczny PODN

Dzieci ery multitaskingu – wyzwania i szanse we współczesnej edukacji

Współczesne dzieci funkcjonują w świecie pełnym nieustannego napływu bodźców. Jednoczesne korzystanie z różnych mediów – oglądanie filmików, słuchanie muzyki, rozmowa na czacie, granie i odrabianie lekcji – stało się codziennością. Ten sposób funkcjonowania określa się jako **multitasking medialny** – i choć wydaje się, że młodzi ludzie radzą sobie z nim znakomicie, to badania pokazują zgoła inny obraz.

Czy wielozadaniowość w nauce się sprawdza?

Liczne badania neurobiologiczne (m.in. Ophir, Nass, Wagner, 2009) wskazują, że nasz mózg nie wykonuje wielu zadań jednocześnie, lecz przełącza się między nimi. U dzieci skutkuje to:

- powierzchownym przetwarzaniem informacji,
- niższym poziomem koncentracji,
- trudnościami z długotrwałym zapamiętywaniem,
- obniżeniem wyników w nauce.

W praktyce szkolnej przejawia się to m.in. w braku wytrwałości przy dłuższych zadaniach, trudnościach w planowaniu działań i szybko narastającej frustracji.

Pokolenie „split attention”: jak multitasking kształtuje dzieci

Współczesne dzieci coraz częściej określane są także mianem **pokolenia „split attention”** – czyli takiego, którego uwaga jest nieustannie rozdzielana pomiędzy wiele bodźców. Smartfony, tablety, powiadomienia, media społecznościowe, gry online i szybki dostęp do informacji sprawiają, że młody umysł rzadko ma okazję skupić się w pełni na jednej czynności. Ten styl funkcjonowania kształtuje sposób, w jaki dzieci myślą, uczą się i reagują na otaczający świat.

Czym jest „split attention”?

Pojęcie to odnosi się do zjawiska **podzielonej uwagi**, czyli sytuacji, w której mózg próbuje przetwarzać kilka źródeł informacji jednocześnie. W praktyce dzieci:

- robią lekcje, słuchając muzyki i jednocześnie odpisując na wiadomości,
- oglądają film, przeglądając TikToka,
- uczą się, ale co chwilę zerkają na telefon.

Problem polega na tym, że wbrew powszechnemu przekonaniu, **ludzki mózg nie jest przystosowany do skutecznego multitaskingu**. Zamiast wykonywać kilka zadań naraz, przełącza się między nimi – co kosztuje czas, energię i jakość przetwarzania informacji.

Konsekwencje dla rozwoju dzieci

- **Pogorszenie koncentracji i pamięci roboczej**

Ciągłe rozpraszanie uwagi utrudnia utrwalenie wiedzy i obniża zdolność logicznego myślenia.

- **Słabsza głęboka refleksja**

Zamiast analizować, dzieci często przyswajają wiedzę powierzchownie, „skanując” informacje.

- **Trudności z regulacją emocji**

Ciągła stymulacja cyfrowa zwiększa impulsywność i obniża tolerancję na nudę lub wysiłek.

- **Zaburzenia snu i przeciążenie sensoryczne**

Wielozadaniowość i nadmiar ekranów prowadzą do zmęczenia układu nerwowego, co negatywnie wpływa na regenerację i samopoczucie.

Jak wspierać dzieci z pokolenia „split attention”?

- **Wprowadzaj rytuały wyciszenia** – np. 10 minut czytania bez urządzeń przed snem.
- **Stosuj zasady cyfrowe** – np. „jeden ekran naraz” lub „bez telefonu przy biurku”.
- **Ucz dzieci planowania i pracy etapami** – metodą Pomodoro (25 minut pracy, 5 minut przerwy).
- **Stwarzaj przestrzeń do skupienia** – np. biblioteka dźwięków, cicha strefa w klasie.
- **Rozmawiaj o tym, jak działa mózg** – dzieci często nie wiedzą, że multitasking je osłabia, a nie wzmacnia.

Odpowiedź szkoły – nowe podejście dydaktyczne

Rola nauczyciela w epoce multitaskingu nie polega już wyłącznie na przekazywaniu wiedzy, ale na **organizowaniu środowiska uczenia się**, które wspiera koncentrację, selekcję informacji i refleksję. Poniżej przedstawiam konkretne przykłady działań metodycznych:

Przykłady dobrych praktyk metodycznych:

1. Metoda odwróconej klasy (flipped classroom)

Uczniowie zapoznają się z materiałem (np. film edukacyjny) w domu, a na lekcji rozwiązują zadania, dyskutują i pracują projektowo. Dzięki temu uwaga skupiona jest na przetwarzaniu wiedzy, a nie na jednoczesnym słuchaniu i notowaniu.

2. Uczenie się przez projekt (PBL – Project-Based Learning)

Zadania realizowane w zespołach pozwalają dzieciom koncentrować się na jednym temacie przez dłuższy czas, rozwijać umiejętności planowania i współpracy. Przykład: projekt „Cyfrowe ślady” – uczniowie analizują, jak ich aktywność w internecie wpływa na ich prywatność.

3. Trening uważności (mindfulness)

Proste ćwiczenia uważności pomagają dzieciom trenować skupienie i redukować napięcie. W wielu szkołach практикуje się np. „minutę ciszy” na początku lekcji lub ćwiczenia oddechowe.

4. Świadome korzystanie z technologii

Wprowadzenie zasad higieny cyfrowej, np. „czas offline”, tygodni bez telefonu w szkole, zadania bez użycia smartfonów. Nauczyciel może moderować dyskusje na temat wpływu mediów na życie codzienne.

5. Mapy myśli i strategie graficzne

Pomagają porządkować informacje, sprzyjają koncentracji i pracy na materiale głębiej przetworzonym.

Multitasking to nieodłączny element rzeczywistości, w której dorastają dzisiejsze dzieci. Nie chodzi o to, by go całkowicie wyeliminować, lecz by nauczyć młodych ludzi, jak z nim świadomie funkcjonować. W tym procesie nauczyciel staje się nie tylko edukatorem, ale i przewodnikiem w świecie nadmiaru informacji. Pokolenie to potrzebuje wsparcia w budowaniu umiejętności skupienia, cierpliwości i głębokiego myślenia. To nie technologia jest zagrożeniem, ale brak umiejętności jej świadomego używania. Dlatego rola dorosłych – rodziców, nauczycieli, wychowawców – polega dziś nie tylko na nauczaniu, ale i **trenowaniu uwagi**.

Ewa Nowak- doradca metodyczny

Jak dbać o swój dobrostan będąc nauczycielem

Praca nauczyciela od zawsze wiązała się z dużym zaangażowaniem emocjonalnym i odpowiedzialnością. Współczesna rzeczywistość edukacyjna znacznie poszerzyła zakres zadań i oczekiwań, z jakimi mierzą się osoby wykonujące ten zawód. Nauczyciele nie tylko przekazują wiedzę, ale pełnią też rolę wychowawców, mediatorów, organizatorów życia szkolnego, a niejednokrotnie także doradców i powierników. Do tego dochodzą zmieniające się podstawy programowe, rosnące wymagania formalne i administracyjne, konieczność nieustannego dokształcania się oraz presja wynikająca z oceniania efektów pracy. W tym wszystkim łatwo zagubić własne potrzeby i granice, co prowadzi do przemęczenia, frustracji, a w dłuższej perspektywie – do wypalenia zawodowego.

Dobrostan nauczyciela to nie luksus ani chwilowa moda, lecz kluczowy element wpływający zarówno na jakość jego pracy, jak i na funkcjonowanie całej szkoły. Termin ten rozumiany jest dziś coraz szerzej – nie tylko jako brak choroby czy zmęczenia, lecz jako pozytywny stan psychiczny i fizyczny, w którym człowiek czuje się zadowolony, spełniony i ma poczucie sensu w tym, co robi. Jak pokazuje raport Ośrodka Rozwoju Edukacji (2020), dobrostan nauczyciela to suma wielu czynników: relacji interpersonalnych, kondycji emocjonalnej, możliwości wpływu na własną pracę oraz przestrzeni do regeneracji. Z kolei badania Instytutu Badań Edukacyjnych (2022) wskazują, że aż 70% nauczycieli w Polsce doświadcza przewlekłego stresu, a ponad 40% rozważa rezygnację z zawodu. To pokazuje, że temat nie jest jedynie osobistym wyborem – to sprawa systemowa, dotycząca kondycji całej edukacji.

Jednym z największych zagrożeń dla dobrostanu jest zjawisko wypalenia zawodowego. Objawia się ono wyczerpaniem emocjonalnym, utratą zaangażowania, dystansem wobec uczniów i poczuciem niskiej skuteczności. To stan, który rozwija się powoli i często przez długi czas pozostaje niezauważony – aż do momentu, gdy powrót do równowagi wymaga profesjonalnej pomocy. Światowa Organizacja Zdrowia już w 2019 roku uznała wypalenie za zjawisko związane bezpośrednio z warunkami pracy, a nie indywidualną słabością jednostki. Z kolei w polskich badaniach (Wiśniewska, 2021) nauczyciele wskazują, że głównymi

przyczynami przeciążenia są brak wsparcia ze strony przełożonych, trudności wychowawcze w klasach, nadmiar dokumentacji oraz niskie poczucie wpływu na życie szkoły.

Tymczasem troska o dobrostan to nie przejaw egoizmu, ale odpowiedzialność – wobec siebie, uczniów i całej społeczności szkolnej. Istnieje wiele sposobów, by świadomie zadbać o swój komfort i równowagę, nawet w trudnych warunkach. Jednym z najważniejszych obszarów jest zdrowie psychiczne. Warto regularnie przyglądać się własnym emocjom i napięciom. Czy czuję się stale zmęczony? Czy mam trudności z zasypianiem? Czy często towarzyszy mi uczucie zniechęcenia lub irytacji? Tego typu sygnały mogą wskazywać, że nasz organizm wysyła ostrzeżenie. Pomocne może być rozwijanie samoświadomości i praktykowanie technik uważności (mindfulness), które – jak wskazują zarówno zagraniczne badania, jak i obserwacje praktyków (Kabat-Zinn, 1990) – obniżają poziom stresu, poprawiają koncentrację i pomagają lepiej radzić sobie z emocjami.

Równie istotna jest dbałość o ciało. W natłoku obowiązków wielu nauczycieli zaniedbuje podstawowe potrzeby fizjologiczne: odpowiednią ilość snu, zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną. Tymczasem to właśnie ciało często jako pierwsze daje sygnały ostrzegawcze: bóle głowy, napięcia mięśniowe, problemy trawienne. Już kilkanaście minut ruchu dziennie – spacer, rozciąganie, jazda na rowerze – może znacząco poprawić samopoczucie i obniżyć poziom kortyzolu, hormonu stresu (Ratey, 2008). Coraz więcej szkół dostrzega potrzebę tworzenia przestrzeni do regeneracji fizycznej – chociażby poprzez urządzenie stref relaksu w pokoju nauczycielskim czy organizację aktywnych przerw.

Nie można też zapominać o relacjach międzyludzkich – zarówno tych w pracy, jak i poza nią. Dobrze funkcjonujący zespół pedagogiczny, oparty na wzajemnym szacunku i wsparciu, to jeden z kluczowych zasobów przeciwdziałających wypaleniu. Jak pokazują badania Centrum Edukacji Obywatelskiej (2023), nauczyciele, którzy czują się częścią wspólnoty zawodowej, rzadziej deklarują chęć odejścia z pracy i mają wyższy poziom satysfakcji. Warto więc pielęgnować relacje z innymi nauczycielami, wspierać się nawzajem, rozmawiać o trudnościach i dzielić się dobrymi praktykami. Równie ważne są kontakty poza szkołą – przyjaciele, rodzina, ludzie z pasją. To właśnie oni często pomagają odzyskać dystans i równowagę.

Duży wpływ na dobrostan ma także poczucie sensu i sprawczości w pracy. W natłoku obowiązków administracyjnych łatwo zatracić to, co najważniejsze – radość z kontaktu z uczniami, możliwość inspirowania, obserwowania ich rozwoju. Warto regularnie przypominać sobie, dlaczego wybrało się ten zawód i co w nim jest dla nas najcenniejsze. Małe sukcesy – zainteresowanie ucznia tematem, trafna obserwacja wychowawcza, dobra rozmowa z rodzicem – to kamienie milowe codziennej praktyki. Jak podkreśla Seligman (2011), ludzie, którzy mają poczucie celu, rzadziej doświadczają stanów depresyjnych i wypalenia. W edukacji, gdzie efekty pracy bywają rozłożone w czasie, warto nauczyć się doceniać właśnie te drobne, codzienne osiągnięcia.

Dbanie o dobrostan nie powinno być jedynie indywidualnym wysiłkiem nauczyciela. Ogromną rolę odgrywa w tym kontekście szkoła jako miejsce pracy. Jak wynika z badań ORE (2020), placówki, w których nauczyciele mają przestrzeń do wyrażania swoich potrzeb, dostęp do superwizji lub mentoringu oraz wsparcie ze strony dyrekcji, charakteryzują się mniejszą rotacją kadry i lepszym klimatem organizacyjnym. Również dokumenty strategiczne MEiN (2021) coraz częściej wskazują na potrzebę wspierania kondycji psychicznej nauczycieli. Warto, by dyrektorzy i organy prowadzące szkoły tworzyli warunki sprzyjające regeneracji i rozwojowi – zarówno poprzez konkretną politykę organizacyjną, jak i przez promowanie kultury wzajemnego szacunku i dbałości.

Dobrostan nauczyciela to nie przywilej, lecz warunek konieczny dobrej edukacji. To on umożliwia skuteczne nauczanie, budowanie relacji z uczniami i podejmowanie nowych wyzwań. Nauczyciel, który potrafi zatroszczyć się o siebie, jest bardziej odporny na kryzysy, otwarty na zmiany i po prostu – szczęśliwszy. W świecie pełnym presji i zmienności, być może najważniejszą kompetencją staje się umiejętność stawiania granic i uważnego słuchania siebie. Nie po to, by odsunąć się od innych, ale by móc być wśród nich naprawdę obecnym.

doradca metodyczny mgr Katarzyna Paszkowska

Bibliografia:

Instytut Badań Edukacyjnych (2022). *Raport o stanie nauczycieli w Polsce*.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (2020). *Dobrostan nauczycieli – raport z badań i rekomendacje*.

Centrum Edukacji Obywatelskiej (2023). *Jak szkoła może wspierać dobrostan nauczycieli?*

Wiśniewska, K. (2021). Wypalenie zawodowe wśród nauczycieli – przyczyny, skutki i strategie przeciwdziałania. *Psychologia w Szkole*, nr 2.

Ministerstwo Edukacji i Nauki (2021). *Strategia rozwoju systemu oświaty do 2030 roku*.

World Health Organization (2019). *Burn-out an “occupational phenomenon”*.

Kabat-Zinn, J. (1990). *Full Catastrophe Living*.

Seligman, M. (2011). *Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being*.

Ład i dyscyplina w klasie – skuteczne strategie zarządzania klasą

Utrzymanie ładu i dyscypliny w klasie to jedno z podstawowych wyzwań, przed którymi staje każdy nauczyciel. Niezależnie od poziomu edukacyjnego, charakterystyki uczniów czy środowiska szkolnego, zarządzanie klasą ma kluczowe znaczenie dla efektywności procesu nauczania i uczenia się. Współczesna pedagogika kładzie nacisk nie tylko na przekazywanie wiedzy, ale również na budowanie relacji, tworzenie bezpiecznego klimatu klasy oraz wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów. Niniejszy artykuł przedstawia skuteczne strategie, które mogą pomóc nauczycielom w utrzymaniu porządku w klasie, jednocześnie wspierając rozwój uczniów i sprzyjając tworzeniu środowiska sprzyjającego uczeniu się.

Fundamenty skutecznego zarządzania klasą

Skuteczne zarządzanie klasą opiera się na trzech filarach: jasnych oczekiwaniach, konsekwencji oraz relacjach. Pierwszym krokiem do stworzenia uporządkowanego środowiska edukacyjnego jest sformułowanie jasnych zasad i oczekiwań wobec uczniów. Powinny one być zrozumiałe, realistyczne i wspólnie ustalone, najlepiej na początku roku szkolnego. Taka praktyka nie tylko zwiększa zaangażowanie uczniów, ale także wzmacnia ich poczucie odpowiedzialności [1].

Kolejnym elementem jest spójność i konsekwencja w egzekwowaniu przyjętych zasad. Uczniowie muszą wiedzieć, że każde zachowanie – pozytywne lub niepożądane – spotka się z odpowiednią reakcją. Brak konsekwencji prowadzi do dezorientacji, utraty autorytetu nauczyciela i pogorszenia dyscypliny [2].

Trzeci fundament to relacje. Pozytywne relacje między nauczycielem a uczniami budują zaufanie, ułatwiają komunikację i zmniejszają liczbę sytuacji konfliktowych. Badania wskazują, że nauczyciele, którzy okazują szacunek, empatię i zrozumienie, rzadziej napotykać na poważne problemy wychowawcze [3].

Strategie proaktywne

W nowoczesnym podejściu do zarządzania klasą nacisk kładzie się na strategie proaktywne, czyli działania podejmowane z wyprzedzeniem w celu zapobiegania problemom, zamiast ich późniejszego rozwiązywania. Jedną z takich metod jest rutyna. Wprowadzenie stałego porządku dnia, przewidywalnych schematów pracy i określonych sygnałów (np. gestów, znaków dźwiękowych) daje uczniom poczucie bezpieczeństwa i pomaga utrzymać skupienie [4].

Kolejnym skutecznym narzędziem jest pozytywna dyscyplina. Zakłada ona wzmacnianie pożądanых zachowań poprzez pochwały, nagrody i uznanie, a nie karanie za niewłaściwe postępowanie. Nauczyciel, który zauważa starania ucznia i wzmacnia je werbalnie („Widzę, że dziś bardzo się skupiłeś na zadaniu – świetna robota”), wpływa na motywację wewnętrzną i buduje kulturę szacunku [5].

Reagowanie na trudne sytuacje

Nie da się całkowicie uniknąć trudnych sytuacji w klasie – są one nieodłącznym elementem pracy nauczyciela. Kluczowe jest jednak, jak na nie reagujemy. Skuteczne strategie obejmują m.in. deeskalację, czyli działania zmniejszające napięcie w sytuacjach konfliktowych. Należy pamiętać, aby zachować spokój, mówić spokojnym tonem i nie wchodzić w emocjonalne przepychanki z uczniem [6].

Pomocne może być również stosowanie tzw. „języka komunikatów Ja”, który pozwala nauczycielowi wyrażać swoje emocje i potrzeby bez oskarżania ucznia, np. „Czuję się zaniepokojony, gdy ktoś przeszkadza podczas lekcji, ponieważ zależy mi na tym, aby każdy mógł się skoncentrować” [7].

W niektórych przypadkach warto także sięgnąć po metody medacyjne, w których nauczyciel staje się moderatorem rozmowy między uczniami lub pomiędzy sobą a uczniem, pomagając znaleźć rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.

Indywidualizacja podejścia

Każda klasa to zbiór indywidualności – dzieci o różnych temperamentach, doświadczeniach i potrzebach. Dlatego skuteczne zarządzanie klasą wymaga elastyczności i otwartości na dostosowywanie metod do konkretnej grupy. Nauczyciel powinien obserwować uczniów, rozpoznawać trudności i modyfikować swoje działania. Często problemy z dyscypliną mają swoje źródło w niezaspokojonych potrzebach emocjonalnych, trudnościach rozwojowych lub sytuacji domowej ucznia [8].

W takich przypadkach warto współpracować z pedagogiem szkolnym, psychologiem, a także z rodzicami. Tylko wspólne działania mogą przynieść trwałą zmianę i poprawę funkcjonowania ucznia w klasie.

Wspierająca postawa nauczyciela

Postawa nauczyciela odgrywa kluczową rolę w budowaniu klimatu klasy. Nauczyciel asertywny, spokojny, sprawiedliwy i konsekwentny daje uczniom wyraźne sygnały dotyczące tego, co jest dozwolone, a co nie. Nie chodzi o autorytaryzm, lecz o zdrowy autorytet oparty na szacunku i kompetencjach [9].

Warto także, aby nauczyciel pracował nad własnym dobrostanem psychicznym. Zarządzanie klasą bywa stresujące, dlatego tak ważne jest dbanie o równowagę emocjonalną, wsparcie koleżeńskie oraz korzystanie z dostępnych form doskonalenia zawodowego.

Podsumowanie

Utrzymanie ładu i dyscypliny w klasie to złożony proces, który wymaga od nauczyciela wiedzy, empatii, elastyczności i konsekwencji. Nie istnieje jedna uniwersalna metoda – każda klasa i każdy uczeń to nowe wyzwanie. Jednak stosując strategie oparte na szacunku, przewidywalności i współpracy, można stworzyć środowisko sprzyjające zarówno nauce, jak i rozwojowi emocjonalno-społecznemu uczniów. Warto pamiętać, że efektywne zarządzanie klasą nie polega na kontrolowaniu uczniów, lecz na inspirowaniu ich do samodyscypliny i odpowiedzialności.

Katarzyna Paszkowska – doradca metodyczny nauczania fizyki i informatyki

Przypisy:

Mazur, J. (2019). Zarządzanie klasą szkolną. Praktyczny poradnik dla nauczycieli. Warszawa: WSiP.

2. Piotrowski, K. (2020). Konsekwencja w wychowaniu – teoria i praktyka. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

3. Niemierko, B. (2018). Relacje nauczyciel–uczeń: znaczenie i wpływ na zachowania w klasie. „Edukacja”, nr 4, s. 15–28.
4. Borecka-Biernat, D. (2016). Psychopedagogiczne aspekty zarządzania klasą. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
5. Dreikurs, R., Grunwald, B. B., Pepper, F. C. (2003). Pozytywna dyscyplina w klasie. Poznań: Zys i S-ka.
6. Zimbardo, P., Sword, R., Sword, R. (2017). Efekt Lucyfera. Dlaczego dobrzy ludzie czynią zło. Warszawa: PWN.
7. Gordon, T. (2001). Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.
8. Śliwerski, B. (2015). Współczesne teorie i nurty wychowania. Warszawa: PWN.
9. Róg, T. (2021). Autorytet nauczyciela we współczesnej szkole – wyzwania i perspektywy. „Nowa Edukacja”, nr 2, s. 45–60.

Wójcik A., Obraz nastolatka?.- Remedium 2025, nr 4 , s.8-10

Obraz nastolatka, który czyta książkę, potrafi dorosłego wprowadzić w zdumienie. Czy uczucie ulgi – związane z tym, że dziecko nareszcie odstawiło telefon i wiara w siłę perswazji, bo to się stało – wystarczy? Dlaczego młody człowiek sięga po książkę? Dlaczego wybiera tę spośród wielu innych? Dlaczego do niej wraca? Czego szuka, z kim się spotyka, co dostaje, co traci? Te pytania zadajemy zdecydowanie za rzadko. Ustępują miejsca przekonaniu – jeśli książka, to na pewno rozwija, uczy. Odpowiedzi na te pytania udziela współczesny świat literacki. Choć dorobek pisarski kierowany dziś do nastolatków niewiele ma wspólnego z jakością, potrafi przyciągnąć

wielością intryg, intensywnością zdarzeń, tempem akcji. Autorzy tekstów coraz częściej stosują mechanizm iluzji, którego właściwością jest fikcja szczęścia i odwrócenie dobra i zła. Ich utwory są nasycone przemocą, której nadaje się miano skutecznej w rozwiązywaniu różnorodnych problemów. To, co trudne, bolesne i złe, nadaje dynamiki przytaczanym historiom i pociąga młodych, ponieważ są oni przyzwyczajeni do odbioru tak podawanych treści. Potrzeba mocnych wrażeń bywa silniejsza niż rozsądek, a brak alternatywnych wzorców prowadzi do uwikłania w destrukcyjne myślenie i uzależnienia się od cierpienia.

Gawryluk D., Co zrobić, by czuć większą pewność siebie?

[Recenzja książki] .- Remedium 2025, nr 4, s.19-22

Dlaczego potrzebujemy pewności siebie? Ponieważ „pomaga nam radzić sobie z presją, podejmować rozsądne ryzyko, przezwyciężać trudności i wytwarzać wokół siebie aurę spokoju”. Bynajmniej nie jest to cecha wrodzona, tylko taka, którą każdy może w sobie rozwinąć. W jaki sposób młody

człowiek może wzmacniać poczucie pewności siebie? Odpowiedzi udzielają psychologowie Ashley Vigil-Otero i Christopher Willard, autorzy poradnika „Budowanie pewności siebie dla nastolatków. Jak poradzić sobie z lękiem społecznym, być asertywnym i uwierzyć w siebie”, który został wydany przez Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Zagadnienie dotyczące budowania pewności siebie jest tematem wielu poradników, zwłaszcza w dziedzinie rozwoju zawodowego i osobistego dla biznesmenów i menadżerów. Aby zarządzać zespołem, trzeba wyznaczać cele, umieć analizować sytuację i podejmować dobre decyzje, dbać o dobrą komunikację w zespole, znać swoje możliwości i ograniczenia, być uważnym na innych.

ZESTAWY BIBLIOGRAFICZNE

Terapia integracji sensorycznej i wczesne wspomaganie

zestaw bibliograficzny publikacji znajdujących się w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie

1. Borkowska M., *Integracja sensoryczna w rozwoju dziecka : podstawy neurofizjologiczne*. 2022
2. Przyrowski Z., *Integracja sensoryczna : teoria, diagnoza, terapia*. 2019
3. Charbicka M., *Integracja sensoryczna przez cały rok*. 2017
4. Jeżewskiej-Krasnodębskiej E., Skatłani B./red. *Diagnoza i terapia w pracy logopedy i nauczyciela terapeuty : konteksty teoretyczne i praktyka*. 2017
5. Szybikowska M., *Elementy integracji sensorycznej : zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w przedszkolu*. 2017
6. Ayres A., *Dziecko a integracja sensoryczna*. 2016
7. Odowska-Szlachcic B., *Metoda integracji sensorycznej we wspomaganiu rozwoju mowy u dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego*. 2016
8. Biel L., *Integracja sensoryczna : skuteczne strategie w terapii dzieci i nastolatków*. 2015
9. Borkowska M., *Integracja sensoryczna na co dzień*. 2015
10. Cytowska B., Winczura B., *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*. 2014
11. Koomar J., *Integracja sensoryczna : odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczycieli : formularze, listy kontrolne i praktyczne narzędzia dla nauczycieli i rodziców*. 2014
12. Yack E., *Tworzenie więzi poprzez integrację sensoryczną*. 2014
13. Winczura B./red., *Dzieci o specjalnych potrzebach komunikacyjnych : diagnoza, edukacja, terapia*. 2014
14. Sher B., *Gry i zabawy we wczesnej interwencji : ćwiczenia dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i przetwarzania sensorycznego*. 2013
15. Raszevska M., *Uczę się poprzez ruch : program terapii dla dzieci autystycznych i z niepełnosprawnością sprzężoną*. 2012
16. Szeplewicz G./red., *Problemy wychowawcze w przedszkolu : dziecko uzdolnione, zaburzenia SI, dziecko niecierpliwe, nadpobudliwość psychoruchowa, zachowania agresywne*. 2012
17. Gładyszewska-Cylulko J., *Arteterapia w pracy pedagoga : teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*. 2011
18. Emmons P.G., *Dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej : zaburzenia rozwojowo-sensoryczne oraz edukacyjne występujące w ramach autyzmu, ADHD, trudności szkolnych oraz zaburzeń dwubiegunowych*. 2007

19. Kutscher M., ***Dzieci z zaburzeniami łączonymi : ADHD, trudności w nauce, zespół Aspergera, zespół Tourette, depresja dwubiegunowa i inne zaburzenia.*** 2007
20. Piszczek M., ***Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka : wybrane zagadnienia.*** 2007
21. Serafin T./red., ***Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole : poradnik dla organizatorów działań, dla terapeutów oraz rodziców.*** 2005

Artykuły z czasopism:

1. Lejko A., ***Deficyty sensoryczne w procesie uczenia się dzieci w przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym*** .- Remedium, 2023, nr 7/8, s. 58-59.
2. Filipek A., ***Zabawy sensoryczne na zajęciach języka angielskiego w przedszkolu*** .- Języki Obce w Szkole.- 2021, nr 4, s. 93-96.
3. Krzeszewska P., ***Przegląd i analiza metod terapeutycznych dedykowanych przetrwałym odruchom pierwotnym***.- Szkoła Specjalna 2020, nr 4, s. 283-292.
4. Baj-Lieder M., ***Integracja sensoryczna w praktyce logopedycznej*** .- Forum Logopedy 2019, nr 34, s. 22-25.
5. Chojnacka K., ***Dziecko z zaburzeniami integracji sensorycznej w szkole*** .- Remedium 2019, nr 4, s.6-8.
6. Pufund D., ***Organizacja kształcenia specjalnego uczniów z niepełnosprawnością - analiza wybranych problemów***.- Szkoła Specjalna 2019, nr 3, s. 205-216.
7. Cygan B., ***Uwarunkowania zaburzeń integracji sensorycznej u dziecka i ich objawy*** .- Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2018, nr 2, s. 11-19.
8. Błaszczyk-Kowalska S., ***Funkcjonowanie ośrodków wczesnej interwencji***.- Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2014, nr 2, s. 51-53.
9. Leśniewska K., ***Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka***.- Dyrektor Szkoły 2014, nr 4.
10. Płachetka J., ***Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka***.- Wychowanie w Przedszkolu 2014, nr 7.
11. Cedro A., ***Integracja sensoryczna jako forma pracy terapeutycznej*** .- Wychowanie w Przedszkolu 2011, nr 6, s. 46-[49]
12. Rechnio-Kołodziej B., ***Jak pomóc dziecku z zaburzoną integracją sensoryczną?*** .- Wszystko dla Szkoły 2011, nr 2, s. 22-23.
13. Zalewski M., ***Wczesna interwencja w kontekście kompleksowej stymulacji rozwoju dziecka***.- Wychowanie na Co Dzień 2011, nr 1/2.